

Taxa postala
plattya in num.
No. 244716/929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Gaj, St.
Baron

10. Telefon: 18-60. Éjé
Havonta 110, negyedé-
vre 600, egészévre 120
földre: Havonta 2,
földre 12, egészévre
Hirdetések díjszáma
„UJ KELET“ a t
banati zsidóság egy-
ja. Cikkeknek utányon
forrás megjelölésével eng.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Etnó. Redac-
tor responsabil-
Felelős szerkesztő:
Jámbor Ferenc. Administrator delegat
si. girant responsabil-
Felelős igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-
Tulajdonos: Fraternitas S. A.
R. de Editura, Registrul publica.
Tijunilor periodice No. 43. Dos. 889-
1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Ara 5 lej

Csütörtök, június 23.
1938-5698. Szíván 24.
XXI. évf. 137. szám.

VILÁG TUKRE

Zsidók Brüsszelben

Brüsszelben, éppúgy, mint Antwerpenben hozzávetőleg 35-40.000 zsidó lakik, de Brüsszel zsidóinak szociális rétegződése sokban különbözik Antwerpenétől. Félórán vasúti ut választja egymástól a két várost, az ember mégis azt liheti, hogy két ország kétféle zsidójával áll szemben, olyan élesen tűnnek ki sok tekintetben az ellentétek.

A gazdag brüsszeli családok helyzete legtöbb esetben visszanyúl ama generációkra, amelyek a 19. században egész Európában új utakat jelöltek ki a fellendülő iparban és kereskedelemében. A nagy pénzemberek és bankárok családjai nagyrészt Németországból származtak, ahol az elődök udvari zsidók voltak, „Hofjüden“, mások mint az Errera-család Olaszországból jött Itáliából. Ez a család éppúgy, mint a német földről bevándoroltak nemcsak pénz-zseniket, hanem tudósokat is adott a múlt és jelen generációnak.

Tipikus alakja e családoknak Natan Bischoffshelm bankár, aki után egy nagy főúrat neveztek el és emikére szobrot állítottak Boitsford városába előtt. Ő szervezte meg Belgium egész pénzügyét, egyik alapítója és első igazgatója volt a Banque Nationale-nak. Ama családokhoz tartozott különböző házasságok révén is, amelyek Európán vasutait építették, a franciaországi Rotschildokhoz, az oroszországi Coliakoffokhoz, az ausztriai Königswarterekhez. Veje, aki vállalatát folytatta, báró Hirsch volt, az Ica alapítója.

Lambert bankár II. Lipót királyt finanszírozta Kongó-vállalataiban. Montefiore-Levy, a kis vasutak egész hálózatát építette. Később hozzájuk csatlakozott Franz Philipsohn bankár, az ismert történelíró fivére. Ilyen módon számos zsidó kimagasló szerepet játszik még ma is Belgium gazdasági életében. Majdnem kizárólag tartózkodó, autokratív természetek, akik intenzíven kapcsolódtak bele zsidó közügyekbe. Vallási tekintetben mérsékelt reformokra hajlottak. Számos iskola, a-pitvány és zsidó közéleti intézményüknek köszönheti létét.

A második és harmadik generáció már nem folytatta ezt a jóléti munkát abban a tempóban és azzal az aktivitással. Szokásszerűen üzték a filantrópiát résztvettek a hitközségi és jótékonyági, valamint kultur-élet vezetésében, de inkább csak a tisztelet miatt.

Addig volt ez így, amíg az utóbbi idők eseményei e körökre is erősen hatottak. A passzív magatartást feladták és a gazdag belgiumi zsidók az első között voltak, akik a németországi menekültek segítségére érdekében sorompóba léptek. Antwerpenben, ahol élénk cionista élet zajlik, magától értetődő dolog volt, hogy a mértékadó cionista körök, mihelyt a nagy német exodus megindult, azonnal segélykérésbe kezdtek és felépítették azt a hálózatot, amelyre szüksége volt az emigrációnak. Még ma is a cionista szövetség elnöke irányítja a dolgokat. Brüsszelben más volt a helyzet. Eleinte ismert bionisták ülték a német zsidókat támogató komitében, később azonban a nemcionisták foglalták el helyüket és irányadó, szinte kizárólag emberbaráti szempontokat valláltak. Nem törődtek a menekültek jövőjével, az átrétegződés szükségével és azzal, hogy ezeknek a tömegeknek új életviszonyaiknak megfelelően új szellemiséget is juttassanak. A pillanatnyi támogatáson kívül az volt még a cél, hogy a me-

Angol pénzügyi segély reményében járult hozzá Olaszország önkénteseinek visszahívásához

A Times szerint a rossz olasz termékelértékelések sietteték a megegyezést. Újabb három angol hajót sülyesztettek el a felkelők. A spanyol kérdésben az angol kormány elca felvetett bizalmatlansági indítványt elvetette az alsóház

London, június 22. Mint tegnapi számunkban már jelentettük, a benemavatkozási bizottságban megegyezés jött létre az önkéntesek visszavonása és a benemavatkozás ellenőrzése ügyében. Az a puszta tény, hogy ebben a nemzetközi politikai hónapok óta nyugtalanító kérdésben sikerült elvi megállapodást létrehozni és az eddig mereven szemben álló álláspontokat közös nevezőre hozni — már önmagában véve is nagyjelentőségű eseménynek tekintendő. Az egyezmény technikai keresztülvitele fogja majd megmutatni, hogy a gyakorlati békepolitika és a nemzetközi feszültség enyhülése szempontjából milyen értékkel bír a londoni egyezmény, helyesebben, hogy mennyi öszinteséggel vesznek részt a felek az egyezmény végrehajtásában. Ugyancsak a közeljövő fogja megvilágítani, hogy az olaszok azért járultak-e hozzá önkénteseik visszavonásához, mert a polgárháborút befejezteknek tekintik, vagy pedig — mint

egy angol lapok gyamitják — az olasz közvélemény nyomása siettette a távolról sem oly szimpatikus hadjárat befejezését. Annyi bizonyos, hogy nem annyira Mussolini békevágya, mint amennyire inkább nyomás gazdasági és pénzügyi okok játszottak közre a bizottság ülésén tanúsított olasz engedékenységekben: a költséges és sok áldozatot követelő hadjárat nem éppen kézenfekvő az olasz tömegek számára, amelyeknek élelmezése egyre több nehézségbe ütközik.

Az önkéntesek visszavonására vonatkozó határozatot egyébként egyhangulag hozta meg a bizottság azzal, hogy elismeri mindkét fél hadviselői jogát. A megegyezés értelmében Franciaország éltelbepíteti a határozatot Spanyolország fele és megszünteti a hadianyag-szállítást. Mindez lehetővé tenné az angol-olasz egyezmény életbeléptetését és a francia-olasz megbékélést is.

Miért volt engedékeny Olaszország?

Az angol sajtó általános meglepéddel fogadja a benemavatkozási bizottságban létrejött megegyezést. A Times szerint Olaszországot a spanyolországi hadműveletek leállítására főleg a rossz buzatermés indította, amely felborítja az olasz kormány összes gazdasági és pénzügyi számításait. Ismételtlen tartja magát a hír, a lira leértékeléséről. Az olasz lakosság néma elégedetlensége ugyancsak alkalmas arra, hogy Mussolini siettesse az angol-olasz szerződés ratifikálását és ezáltal lehetővé tegye Anglia pénzügyi segélynyújtását.

A párizsi lapok pártállás szerint kommentálják a megegyezést. A République ironikus hangon írja a következőket: „Chamberlainnak a spanyol kérdéssel kapcsolatosan egyetlen gondja van: a benemavatkozás. Ezt akarjuk egyébként mi is. Chamberlain a jótérszámú azon a napon fogja megnyertnek tekinteni, midőn a spanyolok egyidejűleg megszabadulnak az oroszoktól, németektől és olaszoktól és teljes figyelmüket az angolok, a nemzeti újjáépítés tényleges bankárai felé fordíthatják.

A Figaro szerint a bizottság véglegesen elfogadta az angol tervet. A lényeg az, hogy mindenki becsületesen tartsa be a vállalt kötelezettségeket, mert akkor ki fog tisztulni a helyzet. A Daladier-kormány saját kezdeményezéséből megtette az intézkedéseket a pirreusi határ lezárására. Az Oeuvre szerint a legújabb kül-

Ezek a megüztök feltárhathatják a feltáratlan kincseket, természetny tehetnék a természetlen pusztaságokat és óriási anyagi és gazdasági erőforrást biztosíthatnának a befogadó országok számára.

Hiszen csak egy pillantást kell vetnünk a mai Ausztráliára és a mai Amerika történetére és ebből meg tudhatjuk, hogy ugy Amerika, mint Ausztrália felvirágzásában,

politikai események szorosabba fűzték az angol-francia barátságot.

A megegyezés, mint mondtuk, egyhangú szavazattal történt. Szovjetország képviselője kijelentette, hogy az angol javaslatot nem tartja ugyan kielégítőnek, de a megegyezés érdekében elfogadja azt, mint újabb lépést a végleges megoldás felé. Mindenesetre jellemző, hogy Chamberlain minapi szintelen beszédére és a benemavatkozási bizottságban létrejött megegyezésre a felkelő repülőgépek a spanyol kikötőkben tartózkodó angol hajók viharos bombázásával válaszoltak. Valenciai jelentés szerint a Thorpenes angol hajót ma délelőtt repülőgépek bombázták. A hajó elsüllyedt. Kapitánya és a hajó legénysége három óra hosszat tartották fenn magukat uszva a víz színén, amíg a Szunion nevű görög hajó felvette őket. A kapitány elmondotta, hogy a támadó repülőgép a bombatámadások alatt gépfegyverét is használta. A Thorpenes a kikötőtől néhány kilométernyire volt. Mint később kiderült, a hajónak egy kínai matróza is a vízbe fullt. Később a Szunion is bombázták. A hajó kigyulladt és elsüllyedt. A Szunion görög zászló alatt közlekedett, de angol érdekeltség vette meg és angol hajójezekben szerepelt. A Reuter jelenti, hogy a Gloxonia angol hajót, mely tegnap este futott ki Valencia kikötőjéből, bombázták és elsüllyesztették a felkelő gépek.

(Folytatása a 3. oldalon)

Államtitkárcjelölt ifiak

A szegedi egyetem Rector Magnificusa egyik beszédében elmondotta, hogy mikor a közelmúltban állást kínáltak az univerzitás egyik végzett hallgatójának, a frissen süit diplomás főlényes könnyedséggel háritotta el magától a szerencsét. Nem sértődött meg, de a helyzet tisztázása végett szükségesnek tartotta a szives felvilágosítást, hogy az ajánlat kisére tájékozatlan, mert az ő számára államtitkári méltóságot tartogat az a politikai párt, amely a jövő biztos várományosának érzí magát és hajlandó ezt a jövőt bármely pillanatban jelené válosítani. Már pedig egy államtitkárcjelölt igazán tartozik annyival a maga méltóságának, hogy ne menjen el havi száznolevanért vagy kétszázért alkalmazott diplomásnak. Mert kerültek ugyan már okleveles, sőt minden oklevél nélküli férfiak mélyebbről magasabbra is a tehetség és a karrier erejéből, de az ember mégis lehetöleg tartsa a nivót és a mából se engedjen, mikor tudja, hogy a holnap mivel és mire várja.

Ez a szegedi történet nem egyedülálló a maga nemében. A világ sok földrajzi pontján né fel hasonló szellemben az ifjuság és ezt a pretenciót éppen Szeged körüli is élsősorban a hivatalos intézmények növefték nagyra.

Az új Niagara

A tizenkilencedik század és a huszadik század eleje a föld végleges felfedezésének korzakala volt. Stanley, Livingstone, Sven Hedin felkutaták az ismeretlen afrikai, ázsiai, amerikai és déltengeri földterületeket, amelyeket előttük egyáltalán, vagy csak igen kevésé ismertek.

E felfedezések nyomán óriási területek nyitak meg a fehér népek gyarmatosítási törekvésé számára, amelyekből gyakran igen véres, sőt egyenesen borzalmas módszerekkel ki is vették részüket a fehér nemzetek fia.

A föld meghódítása és teljes birtokbavévese azonban még ma sem fejeződött be teljesen. Csak a napokban olvashattuk, hogy Afrika belső területein, így Tanganyikában, Kenyában és Kongóban milyen óriási területek állanak még mindig kiaknázatlanul és nagyban felfedezetlenül is.

Brazíliában, amelynek nagysága egy-egy kontinensével ér fel, még most is százezer négyzetkilométerekre tehető területek rejtegetik méhükben ásványi kincseiket, hatalmas üserdők zárdelnek, amelyekbe még ember nem tette be a lábát.

S most Argentínából érkezik a hír, hogy ennek a viszonylag nem is túlnagy délamerikai államnak eddig feltáratlan területén egy új, a Niagara-vizeséhez hasonló, hatalmas vizesét fedeztek fel, amellyel kapcsolatban az argentin lapok megállapítják, hogy Argentínában még óriási területek várnak a betelepítésre, a feltárára, egyszerűen a gyarmatosításra.

Mialatt ezeket a tényeket leszögezzük, önkéntelenül eszünkbe jut az a szinte felfoghatatlan helyzet, mely megakadályozza, hogy a világ különböző részein okkal, vagy oktanul üldözött emberek és nemzeti kisebbségek, akik és amelyek hontalanul és kényértelenül bolyonganak a világban, irtózatosszenvedések terheit viselve vállukon, nem tudnak hazára lenni, nem tudnak egy talpalatnyi helyet biztosítani maguknak, ahol életüket tisztas munkában, nyugalomban élhetnék le. Különösen áll ez a zsidóságra, amelynek immár százezrekre rugó kirekesztései, megüztöttei és hibetetlen nyomorban vergődő tömegei vannak, amelyeket egyetlen ország sem akar tömegesen befogadni.

Holott nemcsak az emberiség, hanem az észszerőség szempontjai is azt követelnék, hogy a föld óriási kiaknázatlan területein az összes üldözött fajok és politikai menekültek tömör egységeiben nyerjenek elhelyezést. Ez nemcsak a megüztöttek számára volna megoldás, hanem ama országok fejlődését és gazdagodását is szolgálná, amelyek óriási terület-felesleggel rendelkeznek s amely területekre — mint az argentin lapok helyesen állapítják meg — a benszült lakosság nem akar letelepedni.

paraszti
szerencsét-
ug folyón

zsidónak
esomagot

rk fogadot.
nyszerle-
végzett
nellett

ismeri el
özi bíróságot

halálának év-
valy elhunyt Kolo-
nschal Lichtenstei-
hó 24-én, pénteken
a napon reggel fél
ak a temetőbe. Elő-
10 órakor a családi
nyelven a megboldo-
gnak előadni.

ásásokat az IAR-nál
gyében. Eucarestiből
övetett visszaélések
tárgyalást. A tanu-
tán talán még ma

ált számlák meg-
esti ítélőtábla V.
-1937. sz. döntésé-
élyeg nélküli talált
t számla nem ad
re, hogy az összes
felblyegzetlenül-
egzetlenül talál
ó meg a kereske-

és Lapkiadó R. T.
Baron L. Pop 10
18-60.

PRIMAT

Gyomorégés, gyomor-, béli-, máj- epegőresek,

ideges, gyomorbaajok, ideges állapotok, almatlanság, szédülés, emésztési zavarokkal járó fejfájás, hányingernél a világhírű amerikai

GASTRO D.

gyógyszerrel elért eredményeket a bécsi Rockefeller intézetben (Childs-Spital) végzett hosszú kísérletek után a Wiener Medizinische Wochenschrift hosszú cikkekben méltatja.

Gastro D. kapható gyógyszertárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

menekülteket átsegítsék a tengerentúli országokba.

De nemsokára rájöttek ennek a tendenciának hibáira és megalkotották a „Foyer Israelite“ testületet és pedig Max Gottschalk kezdeményezésére. Ez az új egyben a belga állami munkaközvetítő elnöke. Az volt a célja, hogy a zsidók egy részét, főleg a fiatal kelet-európai zsidókat munkalehetőségek szerzésére Belgiumban tartassák. Hosszu viták után sikerült a cionistáknak elérniük, hogy a testület keretei között megindult a zsidó szellemben való átrétegződési munka. Zsidó ifjakat héber nyelvre és Palesztina-ismeretekre tanítanak és átcsoportosítják őket azokra a pályákra, amelyekben Palesztinában legjobban boldogulhatnak.

Brüsszelben számos politikai, gazdasági és vallási zsidó egyesület és szervezet működik. Ezeket a „Conseil des Assotiation Juives“ nevű tanácsban egyesítették. Számuk harmincegy, de valószínűleg újabbak is fognak a tanácshoz csatlakozni. Meg kell állapítani, hogy sok áldozatkészség és munka halmozódik fel ezekben az egyesületekben. Erősen dolgozik a Keren Kajemet és Keren Hajjeszod. Az Union Cioniste, Belgium legerősebb cionista egyesülete, gyakran tart mitingeket és előadásokat. A Mizrahi Oneg Sabbatjai híresek. Egy kézműipar egyesület az ipari átcsoportosítás céljaira alakult. A brüsszeli ortodox zsidók mint mindenütt, itt is erősen összetartanak. Könyvtárunk egyik a legjobbaknak, amiket az ország zsidói felmutathatnak.

Azt hitték, hogy a Németországból Brüsszelbe menekült zsidók szervezési képességükkel új lendületet fognak adni a város zilált kisiparának, amelyet jórésben zsidók gyakorolnak. Ez azonban nem történt meg. Saját maguk céljaira a német zsidók mintaszervi szervezetet építettek ki, a többi zsidókkal azonban alig törődnek. Ez nevelési okokra vezethető vissza. A menekültek között ugyanis elenyésző számban voltak olyan cionisták, akik vállaltak volna aktívabb munkát, amely cionista irányt adhatott volna az emigrációnak. A HIDAG, amely az inséges emigránsok támogatásának szerve, havonta körülbelül tízezer belga frankot oszt el az emigránsok között. Vezetőjük dr. Marx és Szegei rendkívül sokat fáradoznak.

Szomorú dolog, de meg kell állapítani, hogy a németországi zsidók négy-öt éves hontelansága után sem tudtak bensőleg megszilárdulni, függetlenül attól, hogy szerezték-e maguknak egzisztenciát Brüsszelben, vagy sem. Régi kulturájukról elszakadva, az új kultúrába még nincsenek beszerveve. A zsidó tudás és zsidó lényeg hiányzik belőlük és csupán azt lehet remélni, hogy talán gyermekeik más körülmények között más szellemben fognak nevelkedni. A Palesztina-mozgalom kell, hogy beavatkozzék ebbe a felemás életbe és mihelyt tágabba nyílnak Palesztina kapui, azzal arányban kell, hogy ezek a zsidók odaajussanak, arra a területre és olyan keretek közé, ahol régi asszimilációs szellemiségük is átértékelődik.

Az ország legolcsóbb gyógyfürdője:

Sãngheorghe de Mureș

Tãrgu-Mureșről reggel 8-tól állandó autobuszjárat. Jód- és sófürdő, amelynek gyógyhatása felülmúlhatatlan. 50 százalékos vasuti kedvezmény.

Abbaziai fürdőszegény!

Hotel QUISISANA & EDEN

Legszébb központi fekvés. Tejes kényelem. Kitűnő konyha.

MAJUS—JUNIUS: ELŐSZÉZONÁRAK.
PROSPEKTUST KÉSZSÉGGEL KÜLDÜNK.

Egy ötvennyolctagu hadsereg helvenéves fennállását ünneplik meg Lichtensteinben

Párizs, június 22. Az utóbbi időben sok szó esik a Svájc és a volt Ausztria határán levő kis operetherecegről. Lichtensteinről, ahol uralkodóválasztás történt: a 85 éves I Ferenc uralkodóherceg lemondott és helyébe unokaöccse ült. Egy párizsi újságíró meglátogatta a kis hercegséget ez alkalommal és különösen az osztrákok csatlakozásával kapcsolatban érdeklődött feltűnő hévvel aziránt, vajjon mit tett volna Lichtenstein, ha a közép-európai fejlemények egy esetleges csatlakozásra készítették volna a hercegség bizonyos polgárelemeit?

— Fegyverrel léptünk volna közbe — válaszolta egy kapitány, — hiszen emeljük hadseregünk létszámát. A súlyos órákban képzelve, ötven vasmőrünk, 7 egyenruhás és három titkosrendőrünk és 20 tartalékos gárdistánk állt készenlétben éjjel-nappal.

Lichtenstein mindössze tizenkétezer polgár ideálisan egyszerű és nyugalmában utolérhetetlen hazája. Ezek között 2500 választó van és ezek adják a hercegség 15 képviselőjét. A jelenlegi dinasztia nem öröklés, vagy házasság útján szerezte

meg a hercegséget, hanem annakidején egyszerűen megvásárolta azt. Az osztrák Lichtenstein János Ádám troppai herceg százötvenezer forintért vette meg a Schellenbergi báróságot és a vaduzi grófságot a Hohenems grófoktól, akiket jóformán teljesen kiirtottak a harminéves háborúban.

Vaduz főváros tulajdonképpen egy ezerhatszáz lakosú falu, de ebben a faluban milliárdos vagyonok rejtőznek. Itt ünneplik most a hercegség hadseregének hetvenestendős fennállását. Minekden kirakattak egy Kiebert András nevű 97 éves ember fényképe látható — utolsó életben lévő katonája annak a hadseregnek, amely a hercegség Ausztriát segítette az 1866-os háborúban.

Mikor ez a hadsereg elindult, 58 tagot számlált, de mire visszatért, eggyel meg is szaporodott. Utközben ugyanis csatlakozott hozzá Kiebert kapitány, aki egy-magában csatagolt az országutakon és eltévedve, hozzásegített a nagy garral hazatérő hadsereghez. Amelynek nemhogy hősi halottja, de még sebesültje sem volt.

Mennyire értékeli a CFR az emberi életet

Megállapították a vasuti szerencsétlenségek után fizetendő kártérítések összegét

Bucuresti, június 22. Az államvasutak vezérigazgatósága élet- és árubebiztosítási kimutatást állított össze, pontosan feltüntetve, mennyi jár az elveszett életért, egy vagy két lábért, félkarért, vagy mindkettő elvesztése esetén. Hasonlóan feltünteti a kimutatás a szállítási késedelme miatt megromlott vagy eltűnt áruk kártérítési összegét.

A kártérítési kérvények a szerencsétlenségtől számított egy éven belül nyújtandók be. A kérvényezőnek mellékelnie kell utazási igazolványát, vasuti jegyét, amely által bizonyítja, hogy hányadik osztályon utazott. Abban az esetben, ha ezt az utazási igazolványt (vasuti jegyet) nem mellékelheti, a legalsó fokú osztálynak megfelelő kártérítési összeget utalják ki részére. I. osztályú utasok részére 400 ezer, II. osztály 300 ezer és a harmadik osztályú utasok részére 200 ezer leiben állapított meg a vasutigazgatóság a kártérítési összeget. Ezeket az összegeket abban az esetben utalják ki, ha az utas mindkét kezét, vagy karját elvesztette, vagy ha egyik lábát és egyik karját veszíti el, ha megvalult mindkét szemére, vagy ha emelbeli zavarokat idéz elő a vasuti szerencsétlenség.

Részleges, vagy teljes rokkantság esetén a következő százalékokat kifejezett összegeket utalják ki:

60 százalék jobbkar, vagy jobb kéz elvesztése esetén;
50 százalék balkar, vagy bal kéz elvesztése esetén;
20 százalék jobb könyök merevedése esetén;
20 százalék a bal váll merevedése esetén;

20 százalék jobb könyök merevedése esetében;

15 százalék bal könyök merevedésért;
50 százalék egy láb elvesztése esetében;
25 százalék lábtörés esetén;
20 százalék derék, vagy térdmerevedés esetében;

15 százalék, ha a láb legalább 5 cm-rel rövidül meg;

25 százalék egy szem elvesztésért;
18 százalék a jobb kézen lévő nagyujj elvesztése esetében;

16 százalék a bal kézen;
15 százalék a hallás megszűnése esetén az egyik fülén;

50 százalék mindkét fülén való megsüketülés.

Azok, akik a szerencsétlenség következtében csak részlegesen és csak ideiglenesen rokkantak meg 500 lej napi tápdíjat kapnak, ha elsőosztályon utaznak, 300 lej másodosztályon, 150 lej harmadosztályon. A vasuti szerencsétlenségből kifolyólag megrokkant egyéneket a vasut kezelési osztály, hogy ezért bármilyen összeget igényeljen. Ha a szerencsétlenül jártak magánygyógyintézetekben és nem a vasut kórházaiton óhajtják magukat kezelteni, ebben az esetben is a vasutigazgatóság fedezi a költségeket, a biztosítási díjban.

Halálos esetben a vasut az örökösök által kívánt helyre szállítja a holttestet.

Árucikk után járó kártérítési összeget csak abban az esetben utal ki a vasut, ha az illető bevénnyel igazolja az áru feladását.

GALILEA

Ita: Henny Frank

Ha Galileára gondolunk történelmi emlékek merülnek fel, képek a táj szépségéről, amelyek inkább lelkiünkhöz tartoznak, mint a trópusok csodavilága. Mert az az ország már történelmünk hőskorszakában tulajdonuk volt. Az az ország isteni ígért és egy inkább békésnek, mint harcosnak mondható meghódítás jogán a miénk volt.

Galilea Erec Jisrael legszebb része és dacára hegyes vidékének, termékeny völgyei és lapályai vannak, amelyek több ezer évre visszamenő mezőgazdaságot mutatnak ki.

Josephus Flavius költő lesz, ha Galileáról ír. Lakosságban gazdag volt ez a hegyvidék. Egymásután sorakoztak a népes városok és falvak és számot most görög-zsidó stílusban kiastott zsinagógák tanubizonyoságot szolgáltatnak az ősi Galilea lakosságának gazdagságáról.

Az ország egyik részéhez sem — Jeruzsálemet kivéve — nem fűződik annyi legenda és történet, mint Galileához, különösen a svájci szépségtől Tiberias tóhoz. Ha Metulától, a mai Palesztina északi részétől dél felé

utazunk, a magasiatból a Hule tó ezüsttükre körül szemünk elé. A vadóban, mely még ma is a bivalyok szárazságra tanyázó madarakra leső vadászok tanyáznak. Mi cionisták vagyunk ennek. Veszedelemes a halálos miazmák leszáradt zsidó hőséggel harcra és láthatatlan, mint a beduin.

II.

Jórnyéki nagy terület, amely egy kis arab kivételével mocsártalanítva lesz, már a miénk és ugyanúgy, mint Erec Jisrael más részeiben, ebből a mocsaras területből termékeny földet varázsolunk elő, amelynek gyümölcse nem és értékes lesz. A zsidó családok tízezer rövid időn belül a zsidó paraszt boldog és szép életet fogják itt megvalósítani és miután álmaink a világ csodákozására valóssággá válnak, már ma tiszta csengő héber nyelven munkáiközben vidám nótáktól visszhangzanak a hegyek és völgyek. Ma még hallatszik a harci zaj és a puskák ropogása. Még néha néhány bátor harcosunk vére festi vörösre a földet és még hullanak a könnyek.

De be fog teljesedni a próféta szava: Akik könnyek között vet, az örömben arat. Mi, mint hajdan a Babilóniából visszatértek, látjuk az elkövetkező szép napoknak kezdetét.

Amint Erec Jisrael északi részében lefolytatott haroról és munkáról naponként az újságokban olvasunk, emlékeztet ifjúkori kedvenc olvasmányunkra, a „Börhársnyó“-ra, azokra a harcokra, amiket az amerikai őserdőkben a vad indiánokkal folytatott a regény hőse. A mai ifjúságunkat a galileai harcok hőstettei tüzelik és lelkesítik. Gyors egymásutánban épít az Exekutive Galilea északi részében az új kolóniákat, gyakran egyetlen nap alatt, napfelkeléstől naplenyugtáig. Így létesülnek az új stratégiai pontok, amelyek megvédelmezik az országot az észak felől jövő arab terroristák támadásaitól.

III.

Galilea meghódítása politikai szempontból is nagy jelentőséggel bír, mert a felosztás kérésztülvitelénél tekintetbe fogják venni a zsidó területeket.

Ezért fordul Menachem Ussisákin, a Keren Kajemet élő megtestesítője, a világ zsidóságához, tehát Ardeal zsidóságához is. Nem kér, hanem követel. Mindenkit felszólít az általa inaugurált Galil-akcióban való részvételre és követeli, hogy minden zsidó anyagi erejéhez képest vegyen részt ebben a munkában.

— Rövid hírek mindenünnen. Katz és Spaetner motormékkülű német repülőök Syit szigete felett kétüléses gépükön új rekordot állítottak fel. Tizenkét óra és 22 percnél repülés után kedvezőtlen idő miatt kísérletüket kénytelenek voltak abbahagyni. — Roosevelt elnök szentesítette azt a törvényt, amely 3,750.000 dollárt utal ki a gazdasági válság leküzdésére. Két hónapon belül megkezdődnek a közmunkák — közölte Roosevelt elnök.

— A nemzetközi repülőszövetség (FAI) június 23 és 29. között tartja kongresszusát Berlinben, amelyen 35 állam képviselteti magát. — Lyon környékén, Modanénál tegnap este a vasuti közlekedést be kellett szüntetni, mert a hegyekből sarat sodortak le az esőzések és eltöröltsözték a sineket. A közlekedést átszálással bonyolították le. Talajszuszamlás is történt a hegyekben. — A lengyel sejm tegnap plenáris ülésén Carr elhunyt elnök emlékének adózott. — Két angol repülőgép tegnap a levegőben összeütközött Swettenham kikötője felett. Mind a hat pilóta megfuladt. — Swietoslowski lengyel közoktatásiügyi miniszter visszaérkezett Bucurestiből. A határról táviratilag közölte meg Colan püspök nemzeti nevelésügyi miniszternek a fogadtatást, amiben részesítették. — A csehszlovák közoktatásiügyi minisztérium elhatározta, hogy a fővárosban még egy iskolát létesít, ahol német nyelven fognak előadni. Prágában eddig 10 német nyelvű iskola működött. — A lengyelországi községek tartalmazó partvidékén tűz ütött ki, amely 30 hektár közén területet elpusztított. — A Havas jeruzsálemi jelentése szerint a Nabus és Dzenin környékén levő angol csapatok tegnap összeütköztek a terroristákkal és, súlyos veszteségeket okoztak nekik.

Uj könyvnapj teljes Ady. Ady Endre összes versei, 544 lap, vászonkötésben most 158 lej, később 251 lej. Könyvnapj: Mörice Zsigmond: Légy jó mindhalálig. 282 lap, füve most 59 lej, később 165 lej. Köröndi: Budapesti kaland (világdiás) 544 lap, most füve 92 lej, később 178 lej. Sárközy: Minő oldott kéve most füve 92 lej, később 158 lej. Ilyés: Puszták népe most 92 lej, kötve 125 lej, később 158 lej, stb. stb. Lepagénál Cluj Postán utánvétellel. Rendeljen azonnal. Kérjen jegyzéket Lepagétól.

Az éle

Két

Egy probl
amerikai zsi
hogy rég fe
hangzik: Pa
európai zsid
fejlesztés
jele az amer
A kérdé
való választ
Máskor ne
a delegátus
ra. Ebben a
kongresszus
tásokat irna
is teremtene
tő, igazolván
sálásával sz
tőjogot, min
szusra. Hogy
lasztásokra,
kai helyesne
és nők, akik
kongresszus
rendezzenek,
így például
állam feláll
jótékonyági
sát a zsidó
ponti testüet
védésére Am

Ezeknek a
ban heves el
ték a „néps
szervezet vis
szavazástól é
kutatok azt is
programja ne
kódtak részt

Igy kristály
két élesen sz
amerikai zsid
markáns egy
hatalmas kis
ezer főny: tá
az amerikai z
zaposztály és
tik meg azon
azt hiszik, ho
pusokat külb

Az utolsó
tak oly éles é
életben, mint
Louis Lipsky
Zsidó Kongre
lat, amely ki
lengyel, a ro
zsidó nemzet
frontjából, a
zetből, a Had
vódik össze.
és aki valami
akar venni a
az utazáshoz
ben az évben
frakciója den
teit. Ennek n
ják az Egy
hogy jelenjen
és választás
képviselőitke
singtoni zsid
van választó
tes választói
Valószínű,
tői igazolvány
egy dollár és

Schwartz

(Évönal,
sleges köe
Sport
KITÜT
Azon érde

Az amerikai zsidó közélet nagy, belső vihara

Két hatalmas táborra szakította az amerikai zsidóságot az Amerikai Zsidó Kongresszus által meghirdetett népszavazás

A pittsburghi megegyezés

New-York, június elején

Egy probléma tartja ma izgalomban az amerikai zsidóságot, amiről azt hitték már, hogy rég feledésbe ment. A probléma így hangzik: Faj-e, vagy vallás a zsidóság? Az európai zsidók szemében ennek a vitának a felújítása Amerikában úgy tűnik, mint újabb jele az amerikai zsidó közélet naivitásának.

A kérdés az amerikai zsidó kongresszusra való választások kihívásával vált aktuálissá. Mások nem szokott nagyobb port felvenni a delegátusok kinevezése erre a kongresszusra. Ebben az évben határozta el először a kongresszus szervezői, hogy általános választásokat írjanak ki és egyben új bevételi forrást is teremtsenek, amennyiben tíz centes választói igazolványokat adnak ki és ennek megvásárlásával szerzi meg minden zsidó a választójogot, mint a sékkel a cionista kongresszusra. Hogy a közfigyelmet felhívják a választásokra, a kongresszus egyes hivatalnokai helyesnek tartották, hogy a zsidó férfiak és nők, akik delegátusokat választanak a kongresszusra, egyidejűleg „népszavazást” is rendezzenek, válaszolván néhány kérdésre, így például arra is, hogy akarják-e a zsidó állam felállítását Palesztinában, helyeslik-e a jótékonyági alapok egyre növekedő befolyását a zsidó közéletben, kívánják-e, hogy központi testület alakuljon a zsidó érdekek megvédésére Amerikában, stb.

Kitör a vihar

Ezeknek a kérdéseknek a felvetése azonban heves ellenzést váltott ki. Elesen elleneztek a „népszavazás” kifejezést. Sok zsidó szervezet visszamutott a kongresszustól, a népszavazástól és a választástól. Egyes zsidó alakulatok azt is mondták, hogy a kongresszus programja nem elég reprezentatív és vonakodtak részt venni a választásokon. Az Ame-

rican Jewish Committee még tovább ment a kritizálásban. Sőt a zsidó munkásbizottság is a kongresszusi vezetőség ellen fordult, különösen B. Ch. Vladel, a Forward című zsidó napilap igazgatója és a newyorki városi tanács többségi frakciójának vezetője.

A közhangulat hatása alatt az Amerikai Zsidó Kongresszus lemondott a fentemlített kérdésekről és azok helyett a következő kérdést tette fel választóinak: „Akarja-e az összes zsidó csoportok egységének megteremtését Amerikában, amely sikra száll a zsidók egyenjogúságának biztosításáért és amelynek feladata ezen jogok megvédéséért egyenes, minden réteget átfogó és demokratikus alapon álló képviselők teremtését az amerikai idológoknak megfelelően?”

De lecsillapodás helyett ez az újabb kérdés még nagyobb vihart váltott ki. Goldenson rabbi, a legnagyobb newyorki reform-zsinagóga, az Emanu-El templom lelkipásztora, egyik prédikációjában kifejezésre juttatta sok reformzsidónak azon véleményét, hogy miáltal az Amerikai Zsidó Kongresszus azt a benyomást igyekszik kelteni, mintha az összes zsidók azonos érdekeket képviselének, az igazság az, hogy a zsidók különböző gazdasági, politikai és társadalmi osztályokra tagozódnak és hamis minden olyan kísérlet, amely azt a látszatot akarja kelteni, hogy a zsidókat egyetlen érdek fogja össze. Ezt a felfogást élesebben juttatta kifejezésre az American Jewish Committee, amely az amerikai zsidó kongresszus legerősebb ellenfele. A Committee kijelentette, hogy a zsidóknak a többi amerikai polgárokkal kell együttműködniük és nem szabad magukat elkülöníteniük. A zsidók amerikaiak és miként a többi amerikaiak, meg tudják őrizni az amerikai szellemet anélkül, hogy szükségessé válna bármilyen zárt akciója a zsidóságnak.

A két tábor

Igy kristályosodott ki egy probléma, amely két élesen szembenálló táborra osztotta az amerikai zsidóságot: az egyik oldalon áll a markáns egyéniségekből álló és pénzügyileg hatalmas kisebbség, mintegy két-háromszázezer főnyi társadalmi réteg, a másik oldalon az amerikai zsidók túlnyomó többsége, a középosztály és az alsóbb rétegek, akik nem értik meg azon zsidóknak a gondolkodását, akik azt hiszik, hogy a külvilág különböző zsidó típusokat különböztet meg.

Az utolsó husz év alatt talán sohasem voltak oly éles ellentétek az amerikai zsidó közéletben, mint most. A dr. Stephen Wise és Louis Lipsky vezetése alatt álló Amerikai Zsidó Kongresszus meglehetősen laza alakulat, amely különböző zsidó szervezetekből, a lengyel, a romániai zsidók szövetségeiből, a zsidó nemzeti munkásszervezetek egyesült frontjából, a Mizrahijából, a Cionista Szervezetből, a Hadasszából és más testületekből tevődik össze. Minden évben választásokat tart és aki valamit számít a zsidó életben és részt akar venni a kongresszuson és pénze is van az utazáshoz, megválaszthatja magát. Ebben az évben azonban a kongresszus munkás frakciója demokratikus választásokat követelt. Ennek megfelelően június végén felszólították az Egyesült Államokban élő zsidókat, hogy jelenjenek meg a választó helyiségekben és válasszák meg azokat a jelölteket, akik képviselőikben fognak megjelenni a washingtoni zsidó kongresszuson. Csak azoknak van választójoguk, akik kiváltották a tízcentes választói igazolványt.

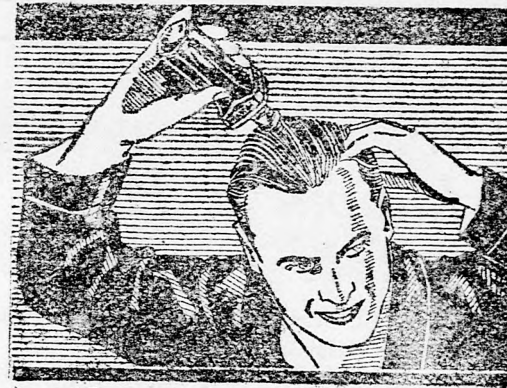
Valószínű, hogy mintegy kétfélmillió választói igazolványt fognak elhelyezni és sokan egy dollár és még többet is fognak fizetni az

igazolványért, hogy mint a kongresszust támogató vendégek, résztvehessenek a washingtoni gyűlekezeten. A választáson azonban legfeljebb háromszázezer zsidó fog részt venni, ami magában véve is tekintélyes szám.

A Hadassza és a gazdag zsidók

Jellemző epizódja a viszálynak a Hadassza nevelő intézményeinek visszavonulása a választásoktól, holott ez a szervezet erősen támogatta eddig a kongresszust. Beavatottak tudni vélik, hogy a Hadassza vezetőségének ez a szokatlan gesztusa a gazdag nemcionisták kedvéért történt, akik jelentős mértékben támogatják a Hadassza palesztinai építő munkáját, olyanok is, akik a Keren Kajeretre és a Keren Hajjeszdra nem adakoznak. Tekintettel arra, hogy a nemcionisták valóságilag hisztérikus ellenállást fejtenek ki a kongresszusi választásokkal szemben, biztosra veszik, hogy a Hadassza emiatt vonult vissza a harctól.

A választások kimenetele mindenképpen nagyjelentőségű lélektani mértéke lesz az amerikai zsidók magatartásának. Sok amerikai zsidó semmit sem tanult és semmit sem felejtett, akárcsak a Bourbonok egykoron. Ma is ódi jelszavakkal operálnak, amiket más országok zsidói rég elfelejtettek már. Sokan közülük elleneznek minden nyilvános zsidó szereplést és tényleg nem akarják magukat azonosítani semmilyen zsidó célkitűzéssel, még népszerűségi jellegűekkel sem. Természetes, hogy ennek következtében az anticonista áramlat is roppant erős ezekben a körökben. Ez a háttér a jelenlegi nagy vitának. A zsidó kongresszusi választások csak

Trilysin

TUDOMÁNYOS HAJERŐTŐ SZER

KOMOLY PROBLÉMA - KOMOLY MEGOLDÁSA

Trilysin tudományos készítmény. Eltávolítja a korpát és megerősíti a hajhagymákat, miáltal Trilysin megakadályozza a kopaszodást. Használjon naponta Trilysint.

alkalmat nyújtottak arra, hogy ezek az ellentétek hallassák magukat.

Bármennyire is meglepő, az Amerikában is egyre növekvő antiszemizmusz az európai események sem tudták egybe terelni az amerikai zsidókat, sőt ellenkezőleg, kiéleződtek közöttük az ellentétek. Az amerikai zsidók között ma tetőpontján áll a belső küzdelem és leghőbb óhajunk, hogy a jobb belátás kerekedjék felül a pozitív alkotás szolgálatában.

Megegyezés az utolsó pillanatban

A fenti amerikai tudósítással egyidejűleg jelent a Zsidó Távirati Iroda, hogy Pittsburghban értekeztek össze az Amerikai Zsidó Kongresszus, az American Jewish Committee, a Bné Brith rendek és a nemzeti zsidó munkásszervezetek vezetői és megegyezés jött létre közöttük. A megegyezés a következő: Addig az időpontig, amíg megteremtik

a nagy zsidó szervezetek együttműködését a zsidó jogok védelmében, a megállapodáshoz csatlakozó szervezetek egyike sem fog „népszavazást” rendezni. Az amerikai zsidó kongresszus szeptemberben összehívja a nagygyűlésére megtartják az általános választásokat, de más zsidó szervezeteknek megadják a jog, hogy tartózkodjanak a választásokon való részvételtől. Közös bizottság alakul a megállapodásban résztvevő szervezetek képviselőiből egyenlő arányban, de a szervezetek megőrzik önállóságukat. A közös bizottság hatásköréből kivonják a nemzeti, vagy vállalási világnemzeti kérdéseket.

A pittsburghi tárgyalásokon résztvevő zsidó vezető férfiak megbízatást kaptak arra, hogy bemutassák a létrejött platformot az általuk képviselt testületeknek. A megegyezést akkor fogják ratifikálni, ha az összes szervezetek június 25-ig hozzájárulásukat adják ahhoz.

Select Muzgó MA, csütörtökön érdekes premier! Select Muzgó

Loretta Young
legújabb, szédítően elegáns filmje:

Két asszony között
mely egy modern orvos életét mutatja be. Főszerepekben:
Warner Baxter, Virginia Bruce
Műsorán kívül hangos Híradó!

Madrid fantasztikus élete

Folyó víz, telefon és villanyvilágítás a tizennyolc hónap óta ostromlott város lövészárkaiban

London, június 22. A News Review érdekes cikket közöl a másfél év óta körülzárt Madrid különös életéről. A lap helyszíni tudósítások alapján leírja, hogy a Garabitas hegy oldalában automatikusan tüzelő ütegeket ástak be, amelyek állandóan nyugtalanítják Madrid nyolcszáz ezer főnyi lakosságát. Kerek 18 hónap óta lövik Franco ütegei a fővárost, amelyből mintegy háromszáz ezer lakos elmenekült, de még mindig nyolcszáz ezer ember ellátására kell gondoskodni, akik között 100 ezer öt éven aluli gyermek is van. Nem sikerült megállapítani, hogy a szinte állandó bombázásnak hány polgári halottja van. Mintegy négyezerhartházaát számoltak össze, de még most is egyre új holttesteket ásnak ki a romok alól.

A földalatti a barrikádokig jár

Madrid üzleti élete úgy folyik, mintha semmi se történt volna és semmi sem történnék. A nagy áruházakban hemzseg a vásárlóközönség. A földalatti és a villamos rendszeresen közlekedik és egyes vonalain egészen a város szélén levő barrikádokig haladnak. Negyven mozi és husz színház van nyitva, ugyanannyi, mint békeidőben. Egyik színpadon mindennap játszik Nina de los Peines és Pastora Impero, Madrid két kedvenc primadonnája.

A Manzanares folyó partján fekszik a spanyol Hindenburg-vonal, amelyet a hosszú ostrom alatt már valósággal kényelmessé rendeztek be. A hírhedt egyetemi városban, amelyből már alig maradt egyéb romhalmazzal, a beton lövészárkokban villamosvilágítás, telefon összeköttetés van és a telefont a városi vonalba is be lehet kapcsolni. Folyó vizet is bevezettek a lövészárkokba. Az acélből és cementből épített hálótermekben a katonák rendes

ágyakban alszanak, asztalnál széken ülnek. Egyes helyeken a köztársasági és francóista csapatok lövészárkai mindössze tizenegyhány méternyire vannak egymástól. Legközelebb fekszenek a Casa del Campóban.

Csendreintés kézigrántással

A newyorki Herald Tribune munkatársa nemrég meglátogatta ezeket a „kényelmes” lövészárkokat. Előre merészkedett egy gépfegyverfészekig, amelynek parancsnokával beszélgetni kezdett. Beszélgetésük hangja áthallatszott Franco csapatainak lövészárkaiba, ahonnan egy kézigrántót vetettek át, hogy elhallgassanak. Néhány más katonára is kidugta a fejét és gunyolódva kiáltott át hozzájuk: „Rojos!” (vörösek).

Élelmiszerrel Madrid gyengén van ellátva. Hosszu sorokban állnak az emberek az élelmiszerüzletek előtt. Naponta mintegy negyed kiló kenyér jut mindenkire, három-négyezer hetenként tíz-tíz deka fagyasztott húst osztanak ki. A napi adaghoz tartozik bab, rizs, vagy lencse.

Erőteljes, kővér egyéneknek, kőszvényeseknek és aranyérben szenvedőknek reggelként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

Súlyos baleset a bucaresti Kiseleff-szűzén. Bucarestből jelentik: Ma délelőtt a Kiseleff-szűzén súlyos baleset történt. Egy Alexandru Mihailescu nevelő iskolában által vezetett gépkocsi, amelyben három leány és még egy fiatalember ültek, nekiütődött egy fának, felborult és összetört. Alexandru Mihailescu mellkasa összetört, kórházszállítás közben meghalt, barátja és a három leány, akik mindannyian revütánosok, súlyosan megsebesültek.

Schwartz Menyhértné orth. zsidó leányintézménye Oradea, Str. Ep. Clorogariu 8.
Telefon: 12-11.

Fiu- és leánygyermek nyaraltatása Bratcán,
(közvonal, gyorsvonati megálló). Az állomástól 10 percrenyire a hegyek között egészséges középületben, por- és szélmentes helyen. Állandó felügyelet! Kirándulóhelyek. Sporttánc. Strand! Teniszpálya! Hízó-, nap- és légkúra! Mérsékelt díj!
KITUNÓ REFERENCIÁK! Prospektus! Szezon június 23-tól augusztus 26-ig.
Azon érdeklődők, kik az első turnusban akarnak részt venni, helybeosztás céljából jelentkezzenek mielőbb.

Nem kell külföldre menni!

BIXAD Románia Karlsbadja
Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírd.
Gyönyörű felvétel, fenyvesek között. Június 1-től nyitva.
Prospektust küld kívánatra: **Directoratua Băilor BIXAD, JU. SATU-MARE.**

y. Ady Endre ösz-
szonkötésben most
Könyvnap: Mórca
haláláig, 282 lap,
165 lej. Körmen-
tas) 544 lap, most
lej. Sárközy: Min-
lej, később 158 lej.
2 lej, kötve 125 lej.
Lepagenál Cluj
szon azonnal. Kérjen

Lindbergh és Goddard professzor háromszoros robbantó-lökésre tervezett rakétáját nemsokára kilövik a Hold, vagy a Mars felé

Két évvel ezelőtt mondta Charles Lindbergh, hogy a mai értelemben vett repülés csak dudogás ahhoz képest, amivé később fejlődik. Most hozzátehetjük, hogy még csak nem is dudogás, hanem csak embrió, ami nem is sejti azt a hatalmas lehetőséget, amelyet a légi közlekedés rejt magában...

Háromszoros gyújtó-lökésű rakéta
Newmexikói laboratóriumában valósítja meg Goddard professzor Lindbergh elgondolását és egész lelkét betöltő munkájában nagy segítségére van a Carnegie-alapítvány, valamint az „Atlanti Óceán legyőzőjének” bökészisége.

Rudolph Hutchings Goddard dr., a repülés futurista apostola. Csak Lindbergh tud kísérleteitől.

Jelenleg olyan hármass rakéta befelé dolgozik, amelyik az egymást követő robbantó lökésekkel fogva meg tud küzdeni a Föld nehézségi vonzóerejével és el tud jutni akár a földünk bármely pontjára, akár a Nap-rendszer valamelyik bolygójához. Egy szóval, új tudomány bevezető kísérleti folyamatok még tegnap álomnak és utópiának tetszettek.

„Fizikailag és matematikailag elképzelhető egy olyan gépezet, amelyik annyi energiával rendelkezik, hogy felül tudjon emelkedni a föld vonzóerején és behatolhasson a légkörbe, előzetesen is meghatározható vonalban...”
— állítja Goddard dr., aki elgondolása megvalósítására már megtette az első lépéseket.

A légír-rakéta
A rakéta, amelyiken Lindbergh tudós barátja dolgozik, a háromszoros gyújtó-robbantásra berendezett lövedék elvén épül.

F. J. Malina, a kaliforniai technikai intézet vezetőjének számításai szerint a rakéta, melyet a Föld vonzásának határvonalát elhagyja, egyelőre meghatározható irányban halad tovább és pedig annál gyorsabban, minél nagyobb a súlya.

Tehát meg kellett találni egy olyan rakéta megvalósításának a módját, amelyik elég energiával rendelkezik ahhoz, hogy áthatoljon légkörünk és a föld vonzóerejének legfelsőbb határvonalán és megfelelő sulyu legyen, hogy a légkörben szükséges gyors haladás feltételeinek megfeleljen.

Lindbergh ötlete
Lindbergh adta az ötletet Goddard dr.-nak, hogy háromszorosra tegye a rakéta robbantó-lökéseit, mert ezzel teljes mértékben biztosítani lehet a Föld vonzóerejének határvonalát való átjutást.

A hármass rakéta, amelynek bizonyára sikerülni fog az égitestek közötti légkörbe behatolni, három egymástól teljesen különálló gépezetből áll. Az első a kezdősebességet adja, amely tízezer méter magasságra röpti a rakétát; a második nagyobb dőrejjel járó robbanás mintegy száz kilométerrel tovább; a harmadik robbantó lökés pedig óránként 18.000 kilométeres félelmetes sebességgel hajtja tovább. Ezzel a lendülettel a rakéta hamarosan elhagyja a Föld felületétől számított százkilométeres távolság határkört és ugyanakkor a végzetes vonást is...

Alummarad Verne és Wells fantáziája...
Ez itt fel lehet vetni a kérdést, vajon Jules Verne és Wells megítélésai győznek-e, vagy bukunk.

Véleményünk szerint bizony alummaradnak mind a kettő. Hiszen ők maguk sem hitték, hogy álmaik valaha is megvalósuljanak, pedig már ott tartunk. Tengeraltjárók, uszó szigetek, a repülőgépeken távolbalátó készülékek, az ember túllépté a földet, ami álomban is alig elképzelhető.

Filozófiai jelentése lesz-e csupán Goddard professzor rakétájának? Egyáltalán nem! Elsősorban a tudósok előtt még ismeretlen fizikai adatok tömegét bocsátja majd rendelkezésünkre, másodsorban egy eszmét szimbolizál: a jövődó uttorjének eszméjét...

A Hold felé vagy a Mars felé?
Az első rakétát vagy a Föld bolygója, a Hold felé irányítják (ami látványossági szempontból érdekesebb volna), vagy pedig a Mars, a naprendszer egyetlen olyan bolygója felé, amelyről feltehető, hogy előbb-utóbb hozzánk hasonló lényeket találunk rajta...

Lindbergh ezredes szerint, akinek jelenlétében lövik majd ki néhány hónap múlva a rakétát, ez lesz a hónap aerobuszának az őstípusa.

„A motorjaink, valamint robbantó- és gyújtóökésre szolgáló berendezésünk segítségével elérhető sebesség — mondja Goddard dr. —, össze sem egyeztethető mai gépeinkkel, amelyek minden erejüket arra fordítják, hogy legyőzzék a levegő ellenállását, kúzdják a viharok ellen és a levegőben tudjanak

maradni, minthogy képtelenek azon nagy gyorsasággal áthatolni...

A légi közlekedés szempontjából a repülőgép egy kényszermegoldás, minthogy még nem találtuk meg a levegő ellenállásának leggyőzteséhez a megfelelő eszközt.

Mihelyt a rakéta tökéletes lesz és a belső ellenállóképesség kérdését megoldjuk, a repülőgép nem sokáig fog élni. Könnyen elérhetünk 1500 kilométeren felüli órasebességet és a repülőgép az elmúlt idők leltint emléke lesz csupán...

Mindenki a hangszóróhoz
Azon a napon, helyesebben abban a pillanatban, mikor Goddard professzor rakétáját kilövik, a rádiósok figyelmét felhívjuk arra, hogy bármelyik leadóállomáson fülhallókat neked az eseményeknek.

Egy könnyen érzékelhető hangátalakulást fogunk észlelni abban a pillanatban, mikor a rakéta áthatad a jónizált réteg felső határvonalán, amely mint tudjuk ütköző felületként visszatükrözi a földről hozzátűző hullámokat.

A fentemített hangátalakulás tüneménye hasonló ahhoz, amit a halak érzelmek, ha egy követ dobnak a vízbe; a vízben előidezett hang visszatükröződik a felületen és fordítva, a vízfelületbe ütköző kő átalakítást idéz elő magán a vízen, kör alakú hullámok keletkeznek, amelyek átalakítják a visszatükröző felületet és ebből következőleg magát a hangot is.

Ugyanez a tünemény fog végbemenni az éterben, mikor a rakéta áthatad a jónizált rétegen.

Ultra-rövid hullámok segítségével követhetjük a rakéta útját

A rakéta útját nem teleszkóppal, hanem egy bonyolult szerkezettel fogjuk szemmel tartani és pedig az „ultra” rövid hullámok igénybevételével.

Egyébként csak két eset lehetséges: vagy elvész a rakéta a légkörben, vagy pedig eljut céljához, amiről könnyen meggyőződhetünk majd.

Akárhogy is végződik, olyan kísérlet, amelyet érdemes végrehajtani. A newmexikói különvonatok jó üzleteket csinálnak azon a napon, amikor a rakétát a nagy nyilvánosság előtt kilövik a világűrbe. (H. S.)

maradni, minthogy képtelenek azon nagy gyorsasággal áthatolni...

A légi közlekedés szempontjából a repülőgép egy kényszermegoldás, minthogy még nem találtuk meg a levegő ellenállásának leggyőzteséhez a megfelelő eszközt.

Mihelyt a rakéta tökéletes lesz és a belső ellenállóképesség kérdését megoldjuk, a repülőgép nem sokáig fog élni. Könnyen elérhetünk 1500 kilométeren felüli órasebességet és a repülőgép az elmúlt idők leltint emléke lesz csupán...

Mindenki a hangszóróhoz
Azon a napon, helyesebben abban a pillanatban, mikor Goddard professzor rakétáját kilövik, a rádiósok figyelmét felhívjuk arra, hogy bármelyik leadóállomáson fülhallókat neked az eseményeknek.

Egy könnyen érzékelhető hangátalakulást fogunk észlelni abban a pillanatban, mikor a rakéta áthatad a jónizált réteg felső határvonalán, amely mint tudjuk ütköző felületként visszatükrözi a földről hozzátűző hullámokat.

A fentemített hangátalakulás tüneménye hasonló ahhoz, amit a halak érzelmek, ha egy követ dobnak a vízbe; a vízben előidezett hang visszatükröződik a felületen és fordítva, a vízfelületbe ütköző kő átalakítást idéz elő magán a vízen, kör alakú hullámok keletkeznek, amelyek átalakítják a visszatükröző felületet és ebből következőleg magát a hangot is.

Ugyanez a tünemény fog végbemenni az éterben, mikor a rakéta áthatad a jónizált rétegen.

Ultra-rövid hullámok segítségével követhetjük a rakéta útját

A rakéta útját nem teleszkóppal, hanem egy bonyolult szerkezettel fogjuk szemmel tartani és pedig az „ultra” rövid hullámok igénybevételével.

Egyébként csak két eset lehetséges: vagy elvész a rakéta a légkörben, vagy pedig eljut céljához, amiről könnyen meggyőződhetünk majd.

Akárhogy is végződik, olyan kísérlet, amelyet érdemes végrehajtani. A newmexikói különvonatok jó üzleteket csinálnak azon a napon, amikor a rakétát a nagy nyilvánosság előtt kilövik a világűrbe. (H. S.)

CSÜTÖRTÖKTÖL! PREMIER! Edgar Wallace világhírű izgalmas regénye filmen:

A dadogó püspök titka

Előtte premier Micky Maus, Journal.

Thalia Mozgó

KÖZGAZDASÁG

Új rendszer a parasztonalok adózása terén

Megszünteti a kormány a szövetkezetek kirívó adó- és vámkedvezményeit

A pénzügyminisztérium komoly akciókat indított a pamutfonal-kereskedelem átszervezésére. A minisztérium most tanulmányozza annak a rendszernek az eredményeit, mely rendszer az utóbbi évek során a szövetkezetek minden eszközzel való támogatásában és a magánkereskedelem visszaszorításában nyert kifejezést.

Az érdekelt kereskedelem nagy várakozással és reménységgel tekint a minisztérium elfogulatlan vizsgálatának eredményei elé. A kormány csak azt fogja tudni megállapítani, amit a szakmabeli kereskedelem már régóta hangoztat: a parasztonalok a szövetkezetek kezébe juttatása révén a falvak fogyasztóközönsége szinte elenyésző árkedvezményben részesült amellel a hatalmas veszteség mellett, amelyet a magánkereskedelem visszaszorítása az államkincstárra nézve jelentett. A szövetkezetek nem fizetnek adót, vámilletéket és ezek az elvont adótetelek évente igen súlyos számmilliókkal rövidítik meg az államkincstárt.

Bucuresti hírek szerint a pénzügyminisztérium a következőköték állapotát meg a szövetkezetek adókedvezményeit a magánkereskedelemmel szemben:

Egy 5 kgr-os parasztonal-csomag után a következő illetéket fizeti:

	szövetkezet	kereskedő
taxa de import	8.—	8.—
taxa de autorizatie	8.—	8.—
cifra de afaceri	25.50	25.50
taxa ad valorem	51.—	51.—
taxa fixa la art. 23. cifra de afaceri		113.—
Fondul Aviatiei Nat.		12.50
taxa de consumatie		60.—
Összesen:	92.50	278.—

A fonalkereskedő tehát egy csomag parasztonalról 185.50 lejellel több legális költség terheli, mint a szövetkezetet.

A szövetkezet ezenkívül nem fizet kereskedelmi adót, személyzetet, drága üzletbért, városi adót. A szövetkezet hivatalos árfolyamon kap devizát, míg a magánkereskedelem nagyrésztben kompenzációs devizával kénytelen dolgozni. Arról ne is beszéljünk, hogy a fonalkereskedő a külföldről importálandó pamutfonal

mennyiségével egyenlő mennyiségű belföldi fonalat köteles átvenni a hazai fonádktól oly minőségben és oly áron, melyek mellett egyáltalában nem találhatja meg a számításait. Ez az átvételi kötelezettség a szövetkezetekre nem terjed ki.

Mindezek ellenére — a minisztérium megállapítása szerint — szövetkezetek 590 lejtért adják azt a parasztonalot, amelyet az összehasonlíthatatlanul hátrányosabb helyzetben levő kereskedő 660 lejt kén.

Önmagától vetődik tehát fel a kérdés, hogy ilyen eredmények után érdemes-e a kincstárnak vállalnia a szövetkezeti fonalt izzet támogatását, amikor ez a támogatás a kincstárra nézve igen súlyos anyagi megterhelést jelent.

A pénzügyminisztérium a tapasztalatok alapján teljesen indokoltnak tartja annak az aránytalanságnak a megszüntetését, amely a szövetkezetek és a magánkereskedelem között az adóterhek megoszlása tekintetében fennáll. A minisztérium ezért egységes adó és illeték rendszert akar életbe léptetni, amely a szövetkezetekre ép úgy vonatkozzék, mint a kereskedőkre.

A pénzügyminiszter e tekintetben a kereskedelem reprezentánsait is meghallgatja.

Semmitőszéki döntés szerint vámkihágások esetében az előzetes kihallgatásoknál is kötelező a rendőrtisztviselő jelenléte

A clujai vámhivatalnál még 1932 szeptember havában kihágási jegyzőkönyvet vettek fel egy tetten nem ért vámkihágás (contrabandă nefragrantă) miatt. A kihágási jegyzőkönyv ellen a megbírságotlakt a törvényszéknél kontestációval éltek és arra hivatkoztak, hogy bár a kihágási jegyzőkönyv felvétele rendőrtisztviselő jelenlétében történt, de mivel az előzetes nyomozásnál és kihallgatásoknál rendőrtisztviselő nem volt jelen, a régi vámtörvény 199 szakasza értelmében az egész kihágási eljárás érvénytelen. A clujai törvényszék ezt az indokolást el is fogadta és a

Csak a **GRAND HOTEL** LAFAYETTE-ben lakjon Bucurestiben

Központi fekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos. CALEA VICTORIEI No. 11 — Telefon 3-3410

Jegyzőkönyvet megsemmisítette. A pénzügyminisztérium feltolyamodására az ügy a Semmitőszék elé került, amelynek II. szekciója Dec. No. 755 din 18. Okt. 1937 szám alatt döntött a kérdésben. A Casatia előtt a pénzügyminisztérium azt vitatta, hogy a vámkihágásnál csak a jegyzőkönyv felvételénél írja elő a vámtörvény a rendőrtisztviselő kötelező jelenlétét, mely előírásnak a jelen esetben elegendő is tettek. A Casatia azonban ezt a felfogást elutasította, kimondva, hogy az előzetes kihallgatásoknál is kötelező a rendőrtisztviselő jelenléte, melynek elmulasztása a kihágási jegyzőkönyv érvénytelenségét vonja maga után.

A bortermelők akkor is kérhetnek mezőgazdasági konverziót, ha maguk kereskednek boraikkal

Egy clujai pénzintézet 637.000 lejes váltóport indított egyik adósa ellen. A per folyamán az adós konverzió kifogással élt arra hivatkozva, hogy szőlőbirtokos és bortermelő. A kifogást azonban úgy a törvényszék, mint a tábla elutasították. A két bírói fórum ugyanis honorálta a banknak azt az igazolását, hogy az adós saját borainak forgalombahozatalára évekkkel eelőtt szabályszerű italkimézési engedélyt váltott, a borokat palackozva detaltban árusítja és éveken keresztül kereskedelmi árával van megtróva. Az adós eképpen kereskedőnek minősítendő, aki konverzióra nem jogosult. Az adós feltolyamodására az ügy a Casatia elé került, amelynek III. szekciója 1937 dec. 7. 2440. sz. döntésében az adós recussának helyt adott, kimondván, hogy a saját termései bork forgalombahozatala nem minősíthető kereskedésnek és így az adós nem vesztette el mezőgazdasági konverzióra való jogosultságát.

Az árutulajdonos minden esetben felelős az alkalmazottja által elkövetett vámcsalásért

Egy textilkereskedő ellen évekkkel eelőtt vámcsalás miatt kihágási jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyv ellen a kereskedő a törvényszékhez fellebbezett és arra hivatkozott, hogy bár ő a kérdéses áru tulajdonosa, neki a csalásról, amelyet egyik alkalmazottja követett el, tudomása nem volt. A törvényszék azonban a konstatációt elutasította, kimondva, hogy a vámtörvény 220 szakasza szolidaris kötelezettséget állapít meg az árutulajdonos és alkalmazottja között vámkihágások esetén. A kereskedő az ítélet ellen a Semmitőszékhez terjesztett be feltolyamodást, amelynek harmadik Szekciója Dec. civ. 718 din 11 October 1937, számú döntésében a törvényszék ítéletét helybenhagyta és kimondotta, hogy vámcsalás esetében az árutulajdonos akkor is felelős az alkalmazottja ténylekedésért, ha a kihágási eljárás során csak az alkalmazottat ítélik el, míg az árutulajdonos ellen nem emeltek vádat.

A Mica-konzern érdekeltségét vállalt a textiliparban. A pitești Gavana posztógyár kihasználására már korábban új részvénytársaság alakult Pánza Românească cégelvezésével 5 millió lej alaptőkével. Ez a vállalat most alaptőkéjét 30 millió lejre emelte és az új emisszió legnagyobb részét a Mica-konzern veszi át, amely aranybányáin kívül az utóbbi években a vas-, fa- és cellulóze, valamint vegyiparra is kiterjesztette érdekeltségei hálózatát. A Pánza Românească elnevezését Industria Textilă S. A. R.-ra változtatták meg. A vállalat elnöke I. P. Gigurtu volt iparügyi miniszter, a Mica-konzern elnöki tiszttségét tölti be Goga Octavian halála óta.

A bankárszövetség bélyegilleték magyarázó kiadványa. A bankok által fizetendő bélyegilletékek helyes és egyöntetű magyarázása érdekében a bankárszövetség új kiadványt készített elő. A törvénymagyarázó felvilágosítókat magában foglaló kiadványt a megjelenés előtt úgy a pénzügyminisztérium bélyegigazgatósága, mint a repülőlap központja felülvizsgálta.

Égyéves

Milyen határozat

London, június 22. A na bizottság hivatalos ne" legutóbbi számában ával foglalkozik és tözöket írja:
„Ha gyakorlati eredmény az eviani konferencián résztvevő államok kénytelen módosításokat eszközölési korlátozások köztött négy évesre 400.000 zsidónak a kateleptésére. Tekintve arodalomban fennálló vagonkorlátozásokra, hogy a négysszázintegy 150.000 fedeztetéseit. A kivándorításra lesz szükség.
A HICEM, zsidó emigrációs tanácsának let Párizsban tartottal és hangzott el az utócsogalmának méreteire. Eszerint 1936-ban aöblikent a tengerentuliándorlás, 1936-ban 54sidó vándorolt tengerzomban levonjuk ebbővándorlást, amely 1936en csak 9850 főre rugvándorlás emelkedést

Argentína hatá

Buenos Aires, júntgentina északi részvizesést találtak, Prensa című lap, am megállapítja, hogy A

Negyven a

Káro

A kormány összesrokot is beleértve a kivételével, tegnapottak Miron patriahatározták, hogy képviselőiből, amelysegügyi intézményegot jelölnek ki az viszonyainak tanules törvényjavasl
A munkaügyi m a magánvállalatokzására vonatkozó telmében a munkaheti 48 órában fogtézkedés nem vonaműhelyekre, hanem

Cáinesco társisgyi
Bucuresti, júniusbök kultuszminisztrása a nemzeti nevezetésére lejárt, a csak ad interim Aügyminiszter fogja
A királ
ünnepe

Bucuresti, június hályról elnevezett ünnepelel testőri 7-ik évfordulóját. keretek között le volt az uralkodó parancsnok pohár szolt:
„Ezredes Őr, Sz élénk örömmel testőrezredem ez alatt nagy megle a testőri címet vi

Négyéves terv négyszázezer zsidó kivándorlására

Milyen határozatok várhatók az eviani konferencián. Új statisztika a zsidó kivándorlásról

London, június 22. Az angiai Pro Palestina bizottság hivatalos orgánuma, a „Palestine“ legutóbbi számában az eviani konferenciával foglalkozik és többek között a következőket írja:

„Ha gyakorlati eredményeket akarnak elérni az eviani konferencián, úgy az azon résztvevő államok kénytelenek lesznek gyökeres módosításokat eszközölni a fennálló bevándorlási korlátozásokon. A konferenciának többek között négy éves tervet kell kidolgoznia 400.000 zsidónak a kivándorlására és a telepítésére. Tekintet nélkül a harmadik évtizedben fennálló könyörtelen transzferencia vagy korlátozásokra, számítani lehet arra, hogy a négyszázezer kivándorló közül mintegy 150.000 feleznit fogja a kivándorlási költség. A kivándorlók számára 24 millió tonna lesz szükséges.

A HICEM zsidó emigrációs társaság igazgatósági tanácsának legutóbbi ülésén, amelyet Párizsban tartottak meg, részletes jelentés hangzott el az utóbbi évek kivándorlási mozgalmának méreteiről.

Eszerint 1936-hoz viszonyítva 1937-ben csökkent a tengerentúli országokba való kivándorlás. 1936-ban 54.000, 1937-ben 37.000 zsidó vándorolt tengerentúli országokba. Ha azonban levonjuk ebből a Palesztinába való vándorlást, amely 1936-ban 30.000 és 1937-ben csak 9850 főre rugott, úgy a tengerentúli vándorlás emelkedést mutat, amennyiben

1936-ban 24.000, 1937-ben pedig 27.000 volt a Palesztinán kívüli országokba vándorolt zsidók száma. Ez az emelkedés elsősorban a németországi zsidók egyre fokozódó kiszorításának a következménye. Ezeket a kivándorlókat főleg az Egyesült Államok és különböző délamerikai országok fogadták be.

Ezzel szemben csökkent a kelet-európai kivándorlók száma. 1936-ban 16.500 és 1937-ben csak 8400 zsidó vándorolt ki Lengyelországból.

A németországi kivándorlás 1937-ben ugyanolyan méretű volt, mint 1936-ban.

A jelentés kifejti, hogy egyre nagyobb nehézségekbe ütközik az emigránsok elhelyezése, miután minden ország elzárja kapuit. Ezenkívül újabb, fájdalmas problémák hárnak még a zsidó emigrációs szervezetekre. A HIAS-ICA 394 spanyol menekültet helyezett el tengerentúli országokban és európai államokban. A Spanyolországba menekült német zsidókon kívül, kétszáz török és görög zsidót kellett még kimenteni Spanyolországból.

A HICEM igazgatósági tanácsa behatóan foglalkozott az ausztriai zsidó kivándorlás kérdésével is és a helyszínen járt szakértők jelentése alapján ideiglenes tervet dolgoztak ki. A HICEM egyébként gazdag anyagot készített a zsidó menekültek és kivándorlók kérdéséről az eviani konferenciára.

Argentínában a Niagarához hasonló hatalmas vizesést találtak

Buenos Aires, június 22. (Rador.) Argentína északi részében épp olyan szép vizesést találtak, mint a Niágara. A Prensa című lap, amely ezt a hírt közli, megállapítja, hogy Argentínában még ha-

talmas benemjárt területek vannak és sajnálatos, hogy a lakosság a városokba tömörül, ahelyett, hogy gyarmatosítani igyekezne a még szűz földeket, ahol nagy gazdaságok hevernek parlagon.

Negyvennyolc órában maximálják a munkaidőt a magánvállalatoknál

Károly király beszéde a testőrezred ünnepségén

A kormány összes tagjai az államtitkárokat is beleértve a gyengélkedő lamandi kivételével, tegnap este tanácskozást tartottak Miron patriárka előkötésével. Elhatározták, hogy azon minisztériumok képviselőiből, amelyek hatáskörébe egészségügyi intézmények tartoznak, bizottságot jelölnek ki az ország egészségügyi viszonyainak tanulmányozására és esetleges törvényjavaslat kidolgozására.

A munkügyi miniszter előterjesztette a magánvállalatok munkáóráinak korlátozására vonatkozó javaslatát, aminek értelmében a munkáórákat napi 8, illetve heti 48 órában fogják korlátozni. Az intézkedés nem vonatkozik az üzletekre és műhelyekre, hanem csak az irodákra.

Calinescu vette át a közoktatásiügyi minisztériumot

Bucuresti, június 22. Mivel Colan püspök kultuszminiszter ideiglenes megbízottja a nemzeti nevelésügyi minisztérium vezetésére lejár, a minisztériumot ugyanakkor ad interim Armand Calinescu belügyminiszter fogja vezetni.

A király beszéde a testőrezred ünnepségén

Bucuresti, június 22. A 6-ik Vitéz Mihályról elnevezett testőrezred tegnap este ünnepelt testőri rangra való emelésének 7-ik évfordulóját. A szigoruan katonai keretek között lefolyt ünnepségen jelen volt az uralkodó is, aki Niculescu ezredparancsnok pohárköszöntőjére így válaszolt:

„Ezredes Ur, Szeretett Bajtársak! Élénk örömmel veszem ma szeretett testőrezredem ezen jelvényét. El hét év alatt nagy megelégedéssel láttam, hogy ez a testőri címet viselő ezred mindenkor kö-

telességteljesítésre magaslatán állott. A Vitéz Mihály-testőrezred, ma este megmondhatom, mintaezred. Azt kívánom, hogy az itteni kezdet más ezredéknél is folytatódjék. Ezért szükség van arra, hogy minden katonán, altiszt és tiszt tudatában legyen kötelességének. Tudatában legyen annak, hogy olyan hadsereg alkatrésze, amely dicső multira tekint vissza, amiből minden ezred valamivel kivette részét. Legyen mindegyik büszke és kövessen el mindent, hogy bármely pillanatban hivatása magaslatán álljon. Nagy-Románia megszállásának művében egyik legjelentősebb fejezet a hadserege.

— Egész lelkeimből kívánom, hogy ez a hadsereg megerősítették nemcsak hadianyaggal, hanem inkább lelkiileg, ami odaadás, áldozatkész szellem és a tiszták hűsége által érhető el. Tudom, hogy itt az ezredben szellem több van, mint bárhol másutt, kész mindenkor nehezebb pillanatokra.

— Adja Isten, hogy ezek a pillanatok ne jöjjenek el, de ha eljönnek, ti legyetek az első a kötelességteljesítésnél. Ezt kívánom ma este — fejezte be öfélése.

Az uralkodó és a tisztakar azután átvonultak a laktanya dísztermébe, ahol igen sikerült műsort adtak elő. Annak végzetével a király beirta nevét az ezred aranykönyvébe.

— Szigoruan ellenőrzik Moszkvában Suritz párizsi szovjetkötvet. Moszkvából jelentik: A Stefani értesülése szerint Suritz orosz nagy követet, aki jelenleg Moszkvában tartózkodik, kihallgatásnak vetették alá, aminek nyomán megállították, hogy elhagyja lakását, Szigoruan ellenőrzést gyakorolnak felette.

VIM

MINDENT TISZTÍT

álaposan és kiméleletesen

fürdőkádát

Új vádemelési indítványt irt alá a párizsi főügyész a csuklyások ügyében

Esetleg halálbüntetés vár a vádlottakra

Párizs, június 22. (Rador.) A főügyész tegnap újabb vádemelési indítványt irt alá a csuklyások ügyében. A vád: merénylet és összeesküvés a kormány ellen. Ennek büntetése deportálás és 1-5 évi börtön. Ha azonban polgárháború kirobbantását célzó összeesküvésben találják bűnösnek a vádlottakat, akkor halálbün-

tetéssel is lehet őket sújtani.

A Le Journal foglalkozva a csuklyások elleni vádirattal, megállapítja, hogy nemcsak fegyverrejtegetéssel, hanem államellenes összeesküvéssel is megvádolták őket. Lehetséges, hogy a szenátus „legfőbb bírósági“ minőségben maga fog feleltük itélkezni.

Házasságkötés, vagy szülés nem jogcim a tisztviselő állásának felmondására

Csak indokolt esetben mondható fel a munkaszerződés. A eluji törvényszék elvi jelentőségű döntése

Cluj, jun. 23. A eluji törvényszék IV. szekciója rendkívül érdekes ügyben hozott elvi jelentőségű döntést. Dr. Ujváriné Ince Rózsa a eluji munkabíróság előtt 500.000 lejes kártérítést pert tett folyamatba egy részvénytársaság ellen, mivel 1937 május 27-én, gyermekszülése után egy hétre, a biztosító intézet 1929. évben kötött alkalmazási szerződését felmondotta. Alperes azzal védekezett, hogy az intézet alapszabályai szerint a tisztviselőnek férjhezmenetelük alkalmával elbocsáthatók. Felperes 1934-ben férjhez ment. Azóta csak megtitkte az intézet a szolgálatban, de mikor házassága harmadik évében gyermeket szült, kénytelen volt — elvi szigorúságának megfelelően — hat hónapi felmondás mellett elbocsátani.

A munkabíróság dr. Boja Grigore előkötésével meghozott ítéletében kimondotta, hogy alperesi vállalatot alapszabályainak fenti rendelkezése a jöerköcsökbe ütközik, ennélfogva érvénytelen. Mivel a szülőnőnek a szülést követő hat héten belül felmondani egyáltalán nem lehet, — jelen esetben a felmondás törvénybeütközött is. Mindezek alapján a munkabíróság a vállalatot 100.000 lej kártérítésre és az összes költségek megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen dr. Vasile Aurel, alperes képviselőjében, fellebbezést adott be a törvényszékhez és a kereset elutasítását kérte. Fellebbezett a kártérítési összeg felemeléséért felperes is, akinek érdekeit dr. Deutsek Géza ügyvéd, a magántisztviselők szervezetének ügyésze képviselte.

E hó 22-én, Vulpescu elnök és Varduce tanácsbírók előtt peresfelek képviselői fejtették ki jogi álláspontjukat. A törvényszék, mint fellebbezési tanács helybenhagyta a munkabíróság ítéletét és megállapította, hogy a jöerköcsökbe ütközik és ennélfogva érvénytelen a munkaszerződésnek minden olyan kikötése mely a munkavállalónak egyéni szabadságát korlátozza. Különösen erköcsösten és érvénytelen egy olyan megállapodás, amely házasságkötés, vagy gyermekszülés esetére az alkalmazott elbocsátását helyezi költésbe.

A nőnek joga van a munkához és nem lehet őt hajadonságra, vagy meddőségre kárhoztatni és így a nemi nyomorúság karjaiba dobní.

A törvényszék megállapította, — egybehangzóan a legfelsőbb semmítőszék állandó gyakorlatával, hogy a munkaadónak joga van ugyan a munkaszerződést a törvényes felmondási idő betartása mellett bármikor fel-

mondani, ezzel a jogával azonban csak höniszemien élhet. Tehát valahányszor a bíróság megállapítja, hogy a felmondás alapos indok nélkül, szükségtelenül, rosszakaratból, vagy hamis vád alapján, erköcsösten indokból történt: az alkalmazottnak minden esetben kártérítéshez van joga.

Ha a munkaadó joggal megkövetelheti — mondja az érdekes törvényszéki indoklás, — hogy az alkalmazott hűséggel és lelkiismeretesen szolgálja munkaadója érdekeit, — akkor éppolyan joggal elvárható, hogy a munkaadó is tekintettel legyen alkalmazottai érdekeire és hogy a munkaszerződést törvényes felmondási idő mellett is, csak akkor bontsa fel, hogyha erre komoly és alapos oka van, vagy pedig alkalmazottal egyrészen elbocsátást gazdasági helyzetének rosszabbodása kényszerítően parancsolja.

A bíróságnak minden esetben joga van megvizsgálni, az alkalmazott panaszára, hogy ez a felmondás indokolt volt-e, vagy sem és ha úgy találja, hogy a felmondás jogával a munkaadó visszaélt, akkor őt kártérítésre kötelezheti.

Maximálták a kenyér- és a husárakat

Cluj, jun. 23. Filipescu Richard polgármester az árvizsgáló-bizottság jelentése alapján most állapította meg az új maximális árakat. Az elsőrendű élelmickek árát a polgármester némileg leszállította. Olcsóbb lett a liszt, a kenyér, de megolcsult a hus is, noha a mésszások mindent elkövettek az árak felemelése érdekében. A polgármester nem honorálta a tűzifakereskedőknek azt a kívánását, hogy a tűzifaárakat oldja fel a maximális alól. A tűzifaárak azonban változatlanok maradtak. Az új árak a következők:

Nullás liszt 12.50 lej, 4-es 11.50, 5-ös 10.50 lej, 6-os 10 lej. Fehér kenyér 11 lej, félbar-na 10 lej, barna 9 lej kilonként. Marhahus: elsőosztályu 24-25 lej, másodosztályu 18 lej, szópóborju 33-37 lej, növendékmarha 30-32 lej, borjúkaraj 38 lej, disznó 31 lej, disznókaraj 38 lej, szalonna 34 lej, zsír 38 lej kilonként.

A tűzifa, petróleum, só és menüárak változatlanok maradtak. Az új árak a mai nappal életbe is léptek.

SPORT

Az ország legjobb zsidó teniszesei vesznek részt a cernaui Makkabi bajnoki versenyen

A kerületi Makkabi bajnoki teniszverseny Timisoaraon lesz

Cluj, június 22. (Az Uj Kelet tud.) Közelítik már, hogy a Romániai Makkabi Szövetség idei bajnoki teniszversenyét a cernaui Makkabi rendezi július 1, 2 és 3-án. A verseny a jelek szerint a részvétel szempontjából az eddigieket is felülmúló sikert ígér. Az eddigi zsidó teniszversenyen ugyanis a rendezők népszerűsítették egy timisoarai Kadima, mint a satumarei Barkochba és targumuresi Makkabi versenyzőit. A transilvániai zsidó sportegyesületek egyre szorosabbá fűződő kapcsolatai révén az idei teniszversenyek már számíthatnak az összes zsidó sportegyesületek részvételére, amelyek a teniszsportot útik. Így az idei cernaui Makkabi bajnoki versenyen, különös tekintettel arra, hogy az itt elérendő eredmények számításba jönnek a telavivi Makkabiadara való kiküldetések alkalmával, biztosan résztvesznek a következő transilvániai zsidó sportegyesületek teniszesei: Barkochba Satumare, Haggibbor Cluj, Kadima Timisoara, Makkabi Oradea, Makkabi Tg-Mures és Sámson Sighet.

Az országos versenyt követően, pár hétre kerül sor a kerületi Makkabi Szövetség bajnoki teniszversenyére, amelyet a Haggibbor által alapított Radó Ernő kupáért írnak ki évről-évre. Ezt a versenyt a nemrégben Oradean lezajlott Makkabi konferencián történt megállapodás alapján a timisoarai Kadima rendezi. A kerületi Makkabi bajnoki verseny időpontja még nincs megállapítva, minthogy erre vonatkozólag a timisoarai Kadima kell javaslatot tenni, erre azonban minden valószínűség szerint még a július hónap folyamán sor kerül.

A zsidó teniszsporttal kapcsolatban említsük még meg, hogy a zsidó sportegyesületek igen komoly szerepet visznek az ország általános teniszsportjában. Jórészt minden zsidó sportegyesület teniszező gárdája részvesz a helyszínen és körzetben lebonyolításra kerülő hivatalos kerületi bajnokságon és klubközi versenyeken, de az országos teniszbajnokságon is szép számban indulnak a zsidó sportegyesületek tagjai. Románia hivatalos teniszsportjában komolyabb szerepet visznek: a cluji Haggibbor, az oradeai Makkabi és a timisoarai Kadima.

Csak röviden...

A Venus-Victoria (Cluj) csütörtök estére tervezett labdarugómérkőzést péntek estére halasztották. A mérkőzést villanyfény mellett játsszák.

A cluji cionista ifjúsági szervezetek már korábban elhatározták labdarugómérkőzésük rendszeresítését. Az eddigi küzdelmek során a Habonim együttese bizonyult a legjobbnak. A Habonim futballcsapata legutóbb vasárnap a Haggibbor pályán a Zsidó Arvagondozó csapatával mérkőzött és győzött 8:1 arányban. A mérkőzés után került sorra a Habonim és Somér Hazair ifjúsági csapatainak futballmérkőzésére. Itt is a Habonim győzött 3:0 arányban.

Az Olaszország-Magyarország Párizsban játszott világbajnoki döntő labdarugómérkőzést megnézték az angol labdarugószelekt vezetői is. A döntő mérkőzés után az angol sportvezérek kijelentették, hogy az őszire az olasz válogatottat meghívják Londonba, ahol az angol válogatottal fog játszani.

A cluji sportegyesületek old-boy labdarugótorna rendezését határozták el. Már megajtották a sorsolást is. Ez a következő: I. vasárnap: KAC-Haggibbor, KMSC-CFR, Victoria-Echo. II. vasárnap: Haggibbor-Victoria, Echo-CFR, KMSC-KAC. III. vasárnap: CFR-Haggibbor, Echo-KMSC, KAC-Victoria. IV. vasárnap: Haggibbor-Echo, KAC-CFR, Victoria-KMSC. V. vasárnap: KAC-Echo, KMSC-Haggibbor, CFR-Victoria. Vasárnap már meg is kezdődnek a mérkőzések.

Bican, a Slavia kintinó csatára, a volt bécsi válogatott, csehszlovák állampolgár lett. Most már nincs akadály, hogy Csehszlovákia együttesét erősítse.

Az angol Tottenham Hotspur nyolcezer fontért szerezte meg a Leeds United-től a sokszoros válogatott jobbfezetet, Sproston.

Három heti gyógykúra BUDAPESTEN, a fürdők metropolisában

Díjmentes vizum, 50% kedvezmény a magyar vasút vonalain. Lakás és teljes ellátás luxus-szállodában, illeték, orvosi felügyelet, kiszolgálás, körutazás, számos kedvezmény.

Lejben fizetendő az

„EUROPA”

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi Vállalat összes irodáiban.
CLUJON: az „ECONOMIA”-nál Piața Unirii 23. szám.

Iamandi igazságügyminiszter teljesen újjászervezte a romániai igazságszolgáltatást

A jelen kormány munkaprogramjának egyik alappontja az, hogy az egész állampolgárságban ujjászervezzék az állami hivatalokat. Ez azért vált szükségessé, hogy az új

IAMANDI, igazságügyminiszter

élet ütemét az államélet minden ágában érezní lehessen.

Iamandi igazságügyminiszter átértékelte ezt a szükségletet és hozzájárult a körültekintéssel különösen az igazságszolgáltatás ujjászervezésének szükségességét.

A bírói karban történt legutóbbi változásoknak az okát az igazságszolgáltatás meggyorsulásában kell keresni.

A román állampolgároknak szükségük volt erre. Szükségük volt, hogy összes kiváltásait és panaszait a lehető legrövidebb időn belül elintézzék.

Iamandi igazságügyminiszter megértette, hogy ezt a szükségletet muhatatlanul pótolni kell.

Eddig, amíg akármilyen ügy, vagy két polgár közötti nézeteltérés elintéződött, évek multak el. Ezután az ítélkezés meggyorsításának a szempontja lép előtérbe.

Olyan intézkedés ez, amelynek értéke és jelentősége megértésre talál majd a lakosság előtt.

Iamandi igazságügyminiszter ezeket az intézkedéseket az államélet új menetébe illesztette. Ez azt vonja maga után, hogy a bírói kar ujjászervezéséhez hasonlóan az államélet többi ágában is megfelelő változás történjék. Valamennyi állami hivatalt összhangba kell hozni ebben a szellemben.

A bírói kar az állami intézmények élén áll. Ezért történt meg az átszervezés elsősorban ezen a téren.

A bírói karban fontos kinevezések történtek.

Azokat a fiatalokat, akiket eddig a túlszűrés miatt mellőztek, új lehetőségek várják.

Öfélése Károly király, akinek szándékai az ország szempontjából megújulást jelentenek, legmagasabb hozzájárulását adta a bírói kar szükségességé vált ujjászervezéséhez.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Két asszony között. Érdekes témájú film egy modern nőgyógyász életéből, főszerepekben: Loretta Young, Warner Baxter, Virginia Bruce.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Az ördög légiója. Izgalmas kalandfilm az amerikai kivándorlók küzdelmes életéről, főszerepekben: Dick Foran, a csodás-hangu cow-boy.

A THALIA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől: Premier! A dadogó püspök titka. Edgar Wallace híres izgalmas regénye. Előtte premier Micky Maus, Journal.

A MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

I. Az emberi bestia. Dráma. Fősz.: Silvia Sydney és Spencer Tracy. II. Az átkos asszony. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Bette Davis és Franchot Tone. III. Journal.

A bőrünkön van szó. Wagner-Zellhof pompás új műve (Pénz, áru, szegénység, gazdagság, stb.) rengeteg képpel, kötte 330 lej. Heller: Közgazdasági Lexikon kötte 290 lej, füzeve 211 lej. Lepage-nál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

Külföldi tanuló gyermekének minden szak- és tankönyvét rendkívül kedvezményesen Lepage-nál Cluj rendelheti. Kérjen ingyen jegyzéket. Cim: Lepage — Cluj.

Az oradeai Szilágyi ort. kóser fiuinternátus

a jövő iskola évre felvesz tanulókat. Az internátus igen jó ellátáson kívül elsőrendű tanterekkel készített elő a növendékeket. A tanterek működését Dr. Szilas Izidor és Radó Pál tanárok őrzik ellen.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, június 23.

Bucuresti. 7.30: Torna, hírek, reggeli hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.30: Sporthírek. 14.40: Hanglemek. 14.45: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.55: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. Időszéri anyag. 19.15: Táncczene. 20.05: Olvasás. 20.20: Igy Pia bölcsődalokat énekel. 20.45: Csajkovszkij: Hegedűverseny. 21: Felolvasás. 21.30: Kis rádiózenekar. 22: Hírek. 22.45: Vendégül zene.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő. 8: Előadás a nyelvészet köréből. A Héber Zenekar hangversenye: A nagy M gid élete. Chaszid dalok. 9.15: Pontos időjárás, hírek.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemek. 11: Hírek. 13.30: Hírek. 13.40: A rádió szonzenekara. 14.30: Hanglemek. 15.35: rek. 18: „A vitaminok és a népegészség Góth Endre dr előadása. 18.30: Simon Gyóh Klára hegedű, zongorán kíséri Köt Ernő. 19.30: Katonazene. 21: Gitár-est. 21: Hírek. 22.25: Cigányzene. 23.20: Dohnányi Ernő és Zathureczky Ede zongora- és hegedűszonátákat adnak elő. 24.10: Jazz.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból: Droitwich. 22.20: Rádiózenekar. Radio Paris. 21.30: Szimfonikus hangverseny.

Péntek, június 24.

Bucuresti. 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.45: Hanglemek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Időszéri anyag. 19.15: Hangverseny két zongorán. 19.40: Mandula tenoradokkal. 20: Felolvasás. 20.40: Felolvasás. 21: Bizet: Carmen című négyfelvonásos operájának közvetítése. A felvonások szövegében: Hírek.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, 8: rek. Angol ifjúsági nevelés. 8: Olvasás. Tónachból. 8.20: A párizsi zenekar hangversenye. 8.35: Lina Mann előadása. 8.55: Zongora. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. 9.30: Londoni szimfonikusok Wagner hangversenye.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemek. 11: Hírek. 13.05: Erdélyi János hegedűl zongorán kíséri Ketter Ernő, Rélay Miklós házfák. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15: Beszélgetés-zenekar. 18.30: Sportközlemények. 19.45: Dr Langsfeld Gézá né magyar nóták zongorázik. 20.50: Traviata. Opera három felvonásban (hanglemekről). 22.50: Hírek. 22.15: Jazz. 24.10: Cigányzene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból: Belgrád. 22: Rádiózenekar.

London Regional. 21: Mozart: XXXIII szimfónia, Beethoven: IV. zongoraverseny. Prága. 19.20: Indulók, polkák, keringők. 20.30: Ádám és Éva, operettgyűjtemény.

APRÓ HÍRDETÉSEK

Fűszer-, rövid- és divatúru tüzletekben bevezetett, bérlettel és garanciával rendelkező komoly utazó képviselőket keres. „Rayon” jellegre.

Keresek kettő kislányom mellé németül perfektül beszélő fräuleint azonnaira. Fénykép és ajánlatokat Mandl István, Targu-Mures Ioan Ratiu.

Textiltesegéd izraelita, több évi praxissal kirakatrendezésben, a szakma bármely ágában elhelyezkedést keres. Román, német, magyar nyelvismerettel. Cim: Rosmann Andon Dambau, u. p. Adámus, jud. Tarnava-Mics.

Zsidó fiut tanulónak fizetéssel vagy teljes ellátással felvesszünk. „Gloria” könyvkötészet Piața Unirii 9.

Elsőrangú pianinomat eladom olcsón. „Akalmi vétel” jellegre.

Izr. német kisasszony állást cserélne. Cim: Marechal Foch 1-3. (Vegetárius étterem.)

Ügyes parókakészítő leányt keresek. Cim: H. Lotti, Calea Regele Ferdinand No. 3 udvarban.

Keresek üres szobát fürdőszobahasználatra. Ajánlatokat „Tiszviselőnő” jellegre kérek.

Nőnemű

Haladunk a korral hoztak, mely a nőket betöltésére alkalmasa. Hogy valóban alkalmas a jövő titka.

Valószínű, hogy a nőket is ne lennének. Ha megállják helyükben, a statisztika szerint, ha orvosok, tudnak lenni, úgy a riumi akták feldolgozó tehetőségétől nem is azért emeltek becsülték szellemi képességüket, hanem a férfiakhoz hasonlóan szerelmesei a férfi túlbecsülésben.

Am e „románika” visszaható természetű huzódtak és huzódtak. Az apajog ősi elfiziológiai törvényes gossultságukat, ban irányában igazodnak.

Am majd elvállik, ha a romantikának a nők ama igénye, hogy lyákon elfoglalhassák ziciókat.

Az ugynevezett alnem tudnak a nők a legeset. Iró, művész nyész számban akak.

A hivatalnok azonban aligha érve Mert bár a közme Ur hivatalt adott, essem bizonyult be, ho lángész volna.

Sőt ellenkezőleg: pályákon a lángész előnyt jelent.

Ezekben a pályákon középserűség, a sz fellézésűtség és az igazi eredmények.

S ha ezt veszik, ni, hogy a nők kép a helyüket.

Sőt fél, hogy na S akkor könnyen egyébként az őss bekövetkezett, hogy ka” fel fog lázadni ellen és a nőket, egy lyüket, visszaparat helyhez, az ókori e a kontyhoz is.

Időjárás jelentés: Holnap időjárás: let, többnyire derű, légáramlás, lassú ben a fővárosban.

Ujabb visszabucuresti ZSÉ-kerület jelentik: A bucare ahol a hírhedt Val visszajeléseket leplegnek. A könyv meg.

S. Glück Ho dkeinek vizsgálata kor lesz a Kat. g

Folyóba fordton életüket vesz Lancashire gróf 18 utas akart átkerült. Valamennyi lük hatan a hullkat.

TÜBÖR

Junius 23.

Hírek, reggeli hangverseny. 8:15: Hanglemezek. 14:15: Rádióhíradó. 16:45: Előadás. 20:05: Táncczene. 20:05: Bölcsődalokat énekelgetőverseny. 21:15: Rádiózenekar. 22:15: Zene.

5:30: Pontos idő. 8:15: Éjszakai körrel. 9:15: Pontos idő. 13:40: A rádió hanglemezek. 15:35: K és a népegészségügy. 18:30: Simonffy Angorán kisíri Kés. 21: Gitár-est. 22: Zongora- és hegedűzene. 24:10: Jazz.

10:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 11:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

12:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 13:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

14:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 15:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

16:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 17:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

18:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 19:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

20:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 21:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

22:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 23:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

24:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 25:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

26:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 27:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

28:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 29:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

30:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny. 31:15: Műsor: Szimfonikus hangverseny.

HÍREK

Nőnemű közhivatalnokok

Haladunk a korrál: Norvégiában törvényt hoztak, mely a nőket az összes közhivatalok betöltésére alkalmasnak nyilvánítja.

Hogy valóban alkalmasak lesznek-e, az még a jövő titka.

Valószínű, hogy alkalmasak lesznek. Mert miért is ne lennének azok?

Ha megállják helyüket a kettős könyvelésben, a statisztika-készítésben és a levelezésben, ha orvosok, tanárok és ügyvédek tudnak lenni, úgy valószínűleg a minisztériumi akták feldolgozása területén se fognak tehetőségtelenségnek bizonyulni.

A nők hivataloskodása ellen rendszerint nem is azért emeltek szót a férfiak, mert lebecsülték szellemi képességeiket, hanem inkább a kenyérféltés és a romantika miatt.

A férfiak hozzá vannak szokva, hogy a nőben kizárólag szerelmi alázat lássanak, akiknek szerelme csak az alázatosságban és a férfi tulbecsülésben nyilvánulhat meg.

Am e „romantika” mögött rendszerint vizsgálható természetű érzelmek és érdekek húzódnak és húzódnak meg.

Az apajog ősi elfogultságai, melyek nem fiziológiai törvényszerűségekből merítik jogtulajdonukat, hanem hatalmi szempontok irányában igazodnak.

Am majd elvlik, hogy mennyiben van igaz a romantikának és mennyiben jogos a nők ama igénye, hogy az összes szellemi pályákon elfoglalhassák az őket megillető pozíciókat.

Az ugynevezett alkotó pályákon tényleg nem tudnak a nők felmutatni semmi érdemlegeset. Író, művész, nagy tudós csak elenyésző számban akad közöttük.

A hivatalnokai pályákra vonatkozólag azonban aligha érvényes ez a felismerés.

Mert bár a közmondás szerint: akinek az Úr hivatalát adta, eszet is adott hozzá, mégsem bizonyult be, hogy ez az ész ugynevezett lángész volna.

Sőt ellenkezőleg: a hivatali és közhivatali pályákon a lángész inkább veszélyt, mint előnyt jelent.

Ezekben a pályákon inkább a megnyugtató középesség, a szorgalom, a pontosság, a felkészültség és megbízhatóság jelentik az igazi erényeket.

Ha ezt vesszük alapul, úgy nem valószínű, hogy a nők képtelenek lesznek megállni a helyükön.

Sőt félt, hogy nagyon is jól beválnak. S akkor könnyen bekövetkeztetik, ami egyébként az összes reakciós országokban bekövetkezett, hogy t. i. a „férfias romantika” fel fog lázadni e kényvelmetlen igazság ellen és a nőket, éppen mert megállják a helyüket, visszaparancsolják az álmatag tűzhelezh, az ókori erényekhez, esetleg még — a kontyhoz is. (S. I.)

Időjárás jelentés. Bucurestiből jelentik: Hónapi időjárás: lassan emelkedő hőmérséklet, többnyire derült égből, enyhe nyugati légáramlás, lassú felmelegedés. Szélerán délben a fővárosban 32 fokot mértek.

Ujabb visszaéléseket lepleztek le a bucaresti Zöld-kerület primáriáján. Bucurestiből jelentik: A bucaresti Zöld-kerület primáriáján, ahol a hírhedt Varvari működött volt, újabb visszaéléseket lepleztek le, amely 10 millióra rúgnak. A könyvelési főnököt és pénztárost elűzték, Szágoru vizsgálat indult meg.

S. Glück Honka zongoratanárnő növekedelmek vizsgahangversenye, ma este 8 órakor lesz a Kat. gimnázium díszteremben.

Folyóba fordult a bárka 18 utasa és haton életüket veszítették. Londonból jelentik: Lancashire grófságban egy bárka, amelyen 18 utas akart átkelni a Widnes folyón, felborult. Valamennyi utas a vízbe esett és közülük hatan a hullámok között lettek halálosan meg.

Freud professzor kutyája hathónapi vesztégyár alá került Angliában. Londonból jelentik: A Daily Express érdekes kis cikket közöl Freud professzor csau-csau kutyájáról. Freudnak hat hónapig nélkülöznie kell kedves kutyáját, mert a törvény szerint minden Angliába lépő kutya hathónapi vesztégyárát költéses kiállani. Freud kutyáját Kevin Quinn észak-kensingtoni kutyatartónában vitték, ahol a többi bevándorló kutya társaságában tölti el a félévet. Mint az angol lap írja, a kutyatartónában tett látogatás alkalmával képet kap az amber arról, hogy mi történik a nagyvilágban. Két évvel ezelőtt rengeteg spanyol kutya volt a kutyatartón lakója, azután egy sereg német kutya következett, most pedig majdnem naponta érkeznek volt ausztriai kutyák. A csau-csau kisse kedvetlennek látszott, mikor az angol újságíró meglátogatta. Quinn ur magyarázta a dolgot: — Nyilván a gazdája látogatását várta mára, de a professzor telefonált, hogy még nagyon fáradt az utazástól, csak a hét végén jöhet el. Különben minden kutya dróthálóval elkerített külön helyen tartózkodik s csak a hálón át érinthetnek egymással. Rendes látogatási órák vannak az otthonban, mikor a kutyák fogadják a gazdáikat.

Primeros Gumm Luxus. Jóminőségű és higiénikus.

MARAD A FIATALSÁG fényképezőgépe

A GÉP LEI 250. FILM (OFFELVÉTEL) LEI 32.

Kapható a szaküzletekben. KÉPVISELET: SIDA BUCURESTI I. V. CAL. CALARASI, 65.

London—Venecia 7 óra. Rómából jelentik: A közvetlen olasz-angol légitörlem újrafelvételé alkalmából az egyik utasszállító repülőgép új rekordot ért el, amennyiben hét óra alatt tette meg a London és Venecia közti utat. Midőn a gép a Mont Cenis fölött szállt el, több, mint 4900 méter magasságban, az utasoknak oxigéntömlőket adtak légzési nehézségek elkerülésére a magas régiók ritka légrétegeiben.

Sajtóügynökségek nemzetközi értekezlete Oslóban. Oslóból jelentik: Az oslói egyetemen most nyílt meg a nemzetközi sajtóirodák hatodik nagy értekezlete, amelynek napirendjén fontos szakmai kérdések szerepelnek.

Kommunizmus miatt elítélték az angol professzort. Bucurestiből jelentik: A katonai törvényszék most ítélkezett Schachter Adolf angol nyelvprofesszor felett, akit kommunista propagandával és felforgató törekvésekkel vádoltak, mert a lakásán izgatott tartalmu nyomtatványokat találtak. Schachteret a katonai bíróság 8 hónapra elzárásra, 20 ezer lej pénzbírságra és 500 lej perköltség megfizetésére ítélte.

Franciaország, a rekordok hazája. Marcelléből jelentik: Egy angol újságíró, aki egészen különös szempontokból utazta végig Franciaországot, megállapította, hogy a franciáknak van a legmagasabb hegység (Mont-blanc 4807 m.) a legmagasabban fekvő gépkocsijuk (az Iseran-hágón 2769 m.), a legtöbb kastélyuk (761), legtöbb gyógyfürdőjük (165) és tengeri fürdőhelyük (900). Franciaországnak van egyébként Európában a leghosszabb országútálózata (705.000 km.), a legmagasabban fekvő városa (Briancon, 1326 m.) és Európában a legmagasabban fekvő rajula (Saint-Veran a Dauphiné-Alpokban, 2040 méter).

Bratcan a Familia pensióban gyönyörű tizholdas fenyes parkban kellemesen nyaralhat. Villanyvilágítás, folyóvíz. Ugyanott gyermeknyaralattás szülői felügyelet nélkül.

Ötvenhárom millió lejes kárterítési magánvadászt emelt a Banca Nationala Gross-Cagero ellen. Bucurestiből jelentik: Az illovi törvényesség ma folytatja a Gross-Cagero per tárgyalását. A Banca Nationala 53 millió lej értékben emelt kárterítési magánvadászt.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, valamint az ezekkel kapcsolatban fellépő vértudulásoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál és általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors, biztos, alapos és mindig kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Lehet még újat nyújtani a filmtechnikában. „A szöke kísértet” c. film, amelyet Thorne Smith világhírű regénye után filmesített meg a METRO bebizonyította, hogy megfelelő gondnal, ötlettel, kitünő erővel, lehet még olyasmint nyújtani a közönségnek a filmvígjáték műfajában, amit sohasem látott és amit szívesen fogad. Az egész város lakossága előreláthatólag nagy érdeklődést fog tanúsítani e vígjátékkal szemben, amely felépítésében, témájában, technikájában és fotográfiai ötleteiben messze elter a sablonos vígjátékoktól. Kísértetjárás, szellemek szellemes csatája a film vonatkozásában, amely ötletes és mulatságos jelenetekben magassik ki. Csak egy hiba van: a nézők annyit vetnek, hogy néha tulkeagják a páratlanul szellemes párbeszédeket, amelyből kár egy szót is elmulasztani. A film német verzióban kerül bemutatásra. A főszerepeket Constance Bennett, Cary Grant és Roland Young alakítják. Ezzel a műsorával a Royal slágermozgó ismételt remekel.

1900—1935: általános vábáfejődés. A világ nagyvárosainak lakossága a legutóbbi száz év alatt megtízszereződött — ezt állapítja meg a Birmingham-ban összeült világvároskongresszus, melynek előadásából a következőket tudjuk meg: A világvárosok a legnagyobb irammal 1900—1935 között fejlődtek. Európában a legutóbbi két évtized alatt, Amerikában az elmúlt ötven év alatt létesültek az újabb többmillió nagyvárosok, rendszerint környékbeli városok beolvadásai után. A milliós nagyvárosok tízennegy százaléka természetesen Amerikában van. A Szovjet öszlakosságának 11%-a él városokban; Anglia népességének 38, Németországé 30 százalékban, Japáné több mint ötven százalékban nagyvárosi lakó. Newyork városának öszlakossága — beleszámítva a külvárosokat is, 11 millió, Tokióé 6, Berliné 4,2, Londoné 3,4, Moszkváé 3,7, Csikagóé 3,4, Sangháié a háború előtt 3,3 millió ember, de a legújabb becslések szerint hatszázegernél nem több, Párizsé külvárosok nélkül 2,9, Bécsé 1,9, Kalkuttáé 1,5, Rio de Janeiróé 1,7 millió, míg Budapest a milliós felüli világvárosok sorában a 33-ik helyet foglalja el. Párizs lakossága Franciaország öszlakosságának 6,9 százaléka, Londoné 9, Nagy Londoné 19, Berliné az egész Németország lakosságának 6,4 százaléka, Budapest az ország öszlakosságának 11,7%-át foglalja magába.

Pogány ünnepeket tilt Németország. Berlinből jelentik: A nyári napfordulat ünnepét tilták meg tegnap Németországban. Ezt a pogány ünnepeket a nemzeti szocialista párt alkalmat rendezték. Csupán Berlinben több, mint 100.000 ember gyűlt össze az olimpiastadionban, hogy résztvegyen ezen az immáragyományossá tett ünnepségen. A stadionban óriási máglyát emeltek és hatalmas énekar intotta a tüzeskű szövegét. Cöbbels az ünnepség történelmi fontosságáról beszélt.

„ÖNAGYSÁGÁT” RENDBEHOZTAK...

Több mint ötven esztendője, hogy az amerikai szabadságszobor néálalja vidáman üdvözli az érkező hajókat a Newyork előtti kis Bedloe szigetén. 1886-ban ajándékozták Amerikának a szobrot a franciák. Akkor úgy ragyogott önagysága, mint egy vadonatúj penny. De azóta szépsége el-fakult, hajók füstje, viharok sósvize ártott neki. Hatalmas üvegfülkéjéből jelentős darabok törtek le. Attól tartottak, hogy önagysága, mint valamennyi kivénült szépasszony, összerokad. Ezért a Works Progress Administration nevű munkásszervezet hozzálátott a szobor rendbehozásához, tizenkét festékreteget távolított el róla — ez jellemző önagyságra —, belsejében kijavították a lépcsőket, felemelt karját újra megerősítették, a 15.000 wattos villanykörte vezetőket kicserélték, lábánál vastag rézlemezekkel kizárták a tengervízet s végül parkot létesítettek körülötte. Önagysága, a szabadságszobor, tehát új köntösben, újra festve üdvözli az érkező hajókat s megfiatalodva mosolyog ki az Oceánra. Hiába, az építő nő szembeszáll az idővel, csak szeretetet és gondozást kíván — így innak a szoborról az amerikai újságok.

Tifkos találmányt lepleztek le Cernautiban. Cernautiból jelentik: A Lascar Luffa ucca 2 számú házban már régóta gyanus üzemek folynak. A rendőrség tegnap házkutatást tartott Valeria Ioanisi asszony lakásán. Megállapítást nyert, hogy az asszony találmát hozott össze férfiak és férjes asszonyok között. A házkutatás pillanatában egyik szobában egy közismert helybeli kereskedő és egy társaságbeli asszonyt találtak. A féfit letartóztatták, a hatóságok titoktartással kezelik az ügyet.

Könyvmapi olcsó, teljes Ady. Ady összes versei, 544 lap, diszkötés most 158 lej, később 251 lej. Móricz: Légy jó mindhalálig, füzeve 282 lap, most 59 lej, később 165 lej, stb., stb. Lepagénál Cluj. Pastán utánvétell. Kérjen ingyen jegyzéket.

A Goldmark Filharmónia Társaság ezúton is értesíti a zenekar tagjait, hogy ma, csütörtökön este rendez próbát tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri.

A Kórházegyesület és Nőegylet teadélutánjai. Cluj-i olvasóink figyelmét felhívjuk a két egyesület hölgybizottsága által minden csütörtök délután 4 órakor rendezendő teadélutánra, ahol figyelmes házilasszonyok gondoskodnak arról, hogy a jelenlévők jól érezhék magukat. A két egyesület a cél érdekében is reméli és kívánja, hogy ezeket a kellemes időtöltést is jelentő délutánokat minél nagyobb számban látogassák.

Bőrápolás nyáron

A forró nyári hónapokban elsősorban azoknak a bőrt fenyegeti veszély, akik a lábukon, kezükön és hónaljuk alatt mindig szenvednek a tulságos izzadástól. Hiányos bőrápolás mellett, ilyen esetekben, éppen gyakran keletkeznek az érzékeny helyeken gyakori kellemetlen gyulladások, amelyek leteltekig, sőt hónapokig is eltartanak és a szenvedőnek valóságos kín okoznak. Fontos tehát a veszélyt idejében elhárítani. Tudni kell azonban, hogy a régebbi izzadás elleni szerek, amelyek az izzadás képződését teljesen elnyomják és a bőrt felcserzik, nem veszélytelenek, mert részben mérget tartalmaznak, részben pedig már magukban is erősen izgatják a bőrt. Egy teljesen ártalmatlan és célszerű szer azonban a Hidro-milkuderm. Ez a teljesen szagtalan, hófehér bőrkrm különleges összetételénél fogva az izzadást a természetes és normális fogra csökkenti. Ezt a hatást azáltal éri el, hogy maga az izzadmány bizonyos elemeket szabadít fel a krémből, amelyek az izzadásmirigyek működését szabályozzák. A Hidro-Milkuderm tehát a bőr legnagyobb foku kímélése mellett akadályozza meg a tulságos izzadást. Használat: Az első héten a krém naponta kétszer alkalmazandó és azután, ha a hatás már mutatkozik, hetenként csak 1—2-szer kell az érzékeny testrészeket bekenni.

TURISZTIKA

A Haggibbor sportegyesület turista szakosztálya június 26-án, vasárnap kirándulást rendez autókamionnal a Vişdeasara (1834 méter). A könnyebb kirándulást kedvelők számára a völgy pompás vidéke kitünő pihenési lehetőséget nyújt. Indulás reggel 4 órakor a klubház elől. Jelentkezni csütörtökön és pénteken este 6-tól 8 óráig az egyesület klubhelyiségében, Str. Stroescu 7/b lehet. Részvételi díj: tagoknak 100, vendégeknek 110 lej. Gyalogkirándulás Cluj környékére. Indulás reggel 7 órakor a klubház elől.

Székrekedés

leküzdésére szedje minden reggel a „mindennapi kis adag”

KRUSCHEN SÓT

Kruschen tartalmazza mindazon sókat, amelyek az Ön jó közérzetéhez szükségesek és fontosak. Kruschen kizárólag természetes uton időzi elő belső szerveinek rendszeres tevékenységét. Az egész világon az emberek milliói szedik, ezért szedjen Ön is minden reggel Kruschen sót és jobban fogja magát érezni, mint életében hármikor. Nagy üveg 95 lej, kis üveg 60 lej.

Tifkos találmányt lepleztek le Cernautiban. Cernautiból jelentik: A Lascar Luffa ucca 2 számú házban már régóta gyanus üzemek folynak. A rendőrség tegnap házkutatást tartott Valeria Ioanisi asszony lakásán. Megállapítást nyert, hogy az asszony találmát hozott össze férfiak és férjes asszonyok között. A házkutatás pillanatában egyik szobában egy közismert helybeli kereskedő és egy társaságbeli asszonyt találtak. A féfit letartóztatták, a hatóságok titoktartással kezelik az ügyet.

Könyvmapi olcsó, teljes Ady. Ady összes versei, 544 lap, diszkötés most 158 lej, később 251 lej. Móricz: Légy jó mindhalálig, füzeve 282 lap, most 59 lej, később 165 lej, stb., stb. Lepagénál Cluj. Pastán utánvétell. Kérjen ingyen jegyzéket.

EGYESÜLETI ÉLETT

A Goldmark Filharmónia Társaság ezúton is értesíti a zenekar tagjait, hogy ma, csütörtökön este rendez próbát tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri.

A Kórházegyesület és Nőegylet teadélutánjai. Cluj-i olvasóink figyelmét felhívjuk a két egyesület hölgybizottsága által minden csütörtök délután 4 órakor rendezendő teadélutánra, ahol figyelmes házilasszonyok gondoskodnak arról, hogy a jelenlévők jól érezhék magukat. A két egyesület a cél érdekében is reméli és kívánja, hogy ezeket a kellemes időtöltést is jelentő délutánokat minél nagyobb számban látogassák.

UJ KELET Legújabb hírek

Heves vita az angol alsóházban

(Első oldali cikkünk folytatása.)

Az angol parlamentben a meggyezés létrejöttének napján újabb szenvedélyes vita alakult ki a hajók és főleg a nyílt városok bombázása kérdésében. Chamberlain ismét felszólalt és kijelentette, hogy az angol kormánynak már csak azért sem áll módjában megtorló intézkedéseket alkalmazni, mert a légi hadvezetés nemzetközi szabályai még nincsenek megalakítva. A háborús félmek mindenestre szem előtt kellene tartania a következőket: 1. A polgári lakosságot és sűrűn lakott városrészeket kimélni kell. 2. Csak a katonai jellegű épületeket és intézményeket, valamint a közlekedési utvonalaikat szabad bombázni és 3. a hadviselő feleknek kölcsönösen a legnagyobb gonddal kell ügyelniük, hogy a fenti két pont szigorúan betartassék.

A munkáspárt a spanyol kérdéssel kapcsolatosan bizalmatlansági indítványt terjesztett elő a kormány ellen, de azt 278 szavazattal 148 ellenében elvetették.

A nemzetiek újabb sikereit

Madrid, június 22. (Rador). Négy nemzeti repülőgép tegnap délután több bombát dobott Alicante vidékére és súlyosan megsebesített 6 személyt, nagy károkat okozva egyúttal.

A nemzetiek főhadiszállásának hivatalos jelentése szerint a terueli fronton a nemzeti erők több helységet foglaltak el. Az ellenség mintegy 255 halottat hagyott a harcmezőn. Száz milicista foglyul esett, nagymennyiségű hadianyag a zsákmány. A nemzetiek repülői június 20-án éjjel Manise kikötőjét bombázták, amely Valencia közelében van, továbbá bombákat dobtak a Sagonta környékén levő utakra és a figoli villamoserőtelepre.

Októberben vagy novemberben hívják vissza a spanyolországi önkénteseket

London, június 22. A Daily Mail római tudósítás alapján jelenti, hogy Olaszországban megelégedést váltott ki a benemavatkozási bizottság keddi ülésének eredménye. Allitól Mussolini igyekezni fog odahatni, hogy Franco hozzájáruljon az önkéntesek nemzetközi ellenőrzésének megkönnyítéséhez.

Az olasz-angol egyezmény mielőbbi életbe lépése céljából, Olaszország közelebről kiűrti a Baleari szigeteket és a határidő előtt visszahívja Spanyolországba küldött önkénteseket.

Lord Plymouth, a benemavatkozási bizottság elnöke kijelentette egy hírlapíró előtt, hogy a Spanyolországba küldött önkéntesek visszahívására októberben, de legkésőbb novemberben kerül sor.

Megkezdtek az amerikai kémkedési per tárgyalását

Newyork, jun. 23. A newyorki bíróság ma kezdte meg a német kémkedési per négy letartóztatott vádlottja ügyében a tárgyalást. A vádlottak: Günter Rumrich, Erich Glaser, Otto Vose és Johanna Hoffmann ártatlanságukat hangoztatták. Az érdemleges tárgyalás augusztus elsején veszi kezdetét.

Német újságírók Budapesten. Budapestről jelentik: Kilenc német újságíró, a legnagyobb lapok munkatársai a magyar hatóságok vendégeként egy heti tartózkodásra a fővárosba érkeztek.

Hlinka hívei Hodzsa Milán előtt. Prágából jelentik: Hlinka páter szlovák pártja tegnap este gyűlést tartott. A Slovensky Hlas című lap szerint a párt öt tagu küldöttséget meneszt Hodzsa miniszterelnökhöz, az aktuális kérdések megtárgyalására. A delegációt 24-én fogadja Hodzsa.

Kiutasították Szíriából a volt jeruzsálemi főmuftit

Ismeretlen helyre távozott Emin el Husszeini

JERUZSÁLEM, június 22. A Reuter jelenti: Haj Emin el Husszeini, a volt jeruzsálemi főmufti, aki az elmúlt év októberében Jeruzsálemből történt szökése után Beyrutban telepedett le, elhagyta Szíriát és ismeretlen helyre távozott. A főmuftit a szíriai kormány szöktette fel az ország elhagyására. Ezt megelőzőleg a kormány megkondultatta Ghazi iraki és Ibn Szaud hedzsaszi arab királyt, akik úgy látszik, nem emeltek kifogást a főmufti kiutasítása ellen.

Mint ismeretes, az angol kormány az utóbbi időben többször hívta fel a francia kormány figyelmét a főmufti szíriai üzemeltetésére és a francia kormány is meggyőződött arról, hogy a főmufti megszegte azon ígértét, hogy tartózkodni fog minden politikai tevékenységtől. Ennek a következménye volt, hogy a szíriai francia főbiztossal folytatott tanácskozás alapján a szíriai kormány kiutasította a főmuftit.

A Reuter szerint a főmufti hollétééről nincs semmi hír. Más hírforrás szerint a főmufti Szaudi-Arábiában akar letelepedni.

JERUZSÁLEM, jun. 23. A terrorista támadások tegnap folytatódottak. Tukarem közelében a banditák megtámadták a katonai tábor. Egy telavivi mozi mögött bomba robbant, amely egy zsidó gyermeket megsebesített. Jeruzsálemben is bombarobbanás történt. A rendőröknek sikerült elfogniok Raszid Elabedet, a terroristák egyik hírhedt vezérének.

Kimagasló filmesemény premierje a ROYAL slágermozgóban. Thorne Smith világhírű vígjátékának filmváltozata után:

A szöke kísértet

Kísértetjárás, szellemek szellemes csatája e film. Két órai felejthetetlen szórakozás. Főszerepekben: CONSTANCE BENNETT és CARY GRANT.

Ellentét a magyar és német kormány között a magyarországi hitlerista propaganda miatt

London, jun. 23. A New-Review című angol lap szerint Imre dy magyar miniszterelnök kijelentette, hogy beadja lemondását, ha nem kap teljes hatalmat a magyarországi nemzeti szocialista propaganda teljes és végső kiirtására.

Az angol lap szerint a magyar miniszterelnök azt tanácsolta Horthy kormányzónak, hogy halassa el Németországba tervezett hivatalos látogatását mindaddig, amíg a német nemzeti szocialista párt nem hajlandó elállni a magyar területen kifejtett propagandától.

Szünetelnek a komoly hadműveletek a kínai fronton

Tokió, jun. 23. A Nisi-Nisi című lap szerint Ugaki külügyminiszter javasolni fogja a császárnak, hogy üzenjen formálisan háborút Kínának. Az idegen hatalmak, amelyek ma segítik Kínát, kénytelenek volna ebben az esetben megőrizni függetlenségüket. A kínai harctéren egyébként az áradás következtében szünetelnek a komoly hadműveletek. Szvatov közelében folyik kisebb harc a japán és kínai

csapatok között. A szigeteket a kínaiak megszállták. Az Asheville amerikai ágyúszázad minden eshetőséggel számolva, Szvatovban tartózkodik. Honkongból ugyanide indult el a Duches angol torpedórombó. Egyébként ma délelőtt japán repülőgépek gyújtópompákat dobott Kanton külvárosaira. A támadásnak harminc halálos áldozata van.

Uránia Mozgó Dick Foran Uránia Mozgó

a csodás hangu cow-boy legújabb alakítása:

Az ördög légiója

Izgalmas kalandorfilm az amerikai ültetvényesek életéből.

Francia-török-román barátsági szerződés készül

Párizs, jun. 23. Bonnet külügyminiszter kijelentette az újságírók előtt, hogy szeptember folyamán Ankarában készül, egy hármas francia-török-román barátsági szerződés megkötése érdekében.

London, jun. 23. Az alsóház mai ülésén a Törökországnak nyújtott hadfelszerelési hitelekkel kapcsolatos interpellációra válaszolva, Chamberlain miniszterelnök

kijelentette, hogy az angol kormány nem kért és nem is kapott formális biztosítékot arról, hogy ezt a hadfelszerelést nem fogják angol alattvalók ellen felhasználni. Az angol kormány — mondotta Chamberlain — nem ajánlta volna e hitelek folyósítását, ha nem lett volna teljes bizalma Törökországnak Nagy-Britanniával szembeni szándékai iránt.

Felfedezték a száj- és körömfájás szérumát

Berlin, június 22. Köbe és Waldmann német vegyészek feltalálták a száj- és körömfájás szérumát, amely a kísérletek szerint három hónapig, sőt még tovább is immunitizálja a szarvasmarhákat. Az új szérummal eddig 50 ezer szarvasmarhát és néhány ezer birkát oltottak be.

Atszervezik az egyiptomi kormányt

Kairó, június 22. Az egyiptomi belügyminiszter lemondott, ami valószínűleg maga után vonja az egész kormány átalakítását. Mahmud pasa ugyanis megegyezést létesített a Szaad-párttal, kormánykoalíció létrehozására. A miniszterelnök ma mutatja be az uralkodónak az új kormánylistát.

Palesztinai gyártmány

JEGYZE MEG E PÉNGE

OKAVA Favourite

A török külügyminiszter teljhatalmat kér a parlamenttől az alexandrettei kérdés rendezése ügyében

Ankara, jun. 23. Dzselal Bajar miniszterelnök kijelentette a néppárt parlamenti csoportjának értekezletén, hogy az Alexandrette-szandzsák ügyében, ha szükségesnek mutatkozik, a parlamenti színter előtt teljhatalmat fog kérni a kormány számára, hogy felmondja vagy meghosszabbíthassa a francia-török egyezményeket, esetleg más intézkedést tessen.

Angliában is garázdálkodnak a gyermekrablók

London, június 22. (Rador). Hír szerint Haugwitz-Reventlov gróf levelet kapott, hogy gyermekét elrabolták, ha nem tesz le bizonyos összegű váltságdíjat. A gróf, aki egyike Anglia öt leggazdagabb emberének, megteheti az övintézkedéseket gyermeke védelmére.

Trebitsch Lincoln vissza akar térni Magyarországra

Budapest, jun. 23. A főkapitányságon kedden megjelent egy buddhista papnő, aki az Indiában élő és a Magyarországból elszármazott Trebitsch Lincoln nevében kérte, hogy a buddhist pappá lett nyitramegyei péksegéd visszatérhessen hazájába. Trebitsch Lincoln hosszú idő óta hagyta el Magyarországot és időközben elvesztette magyar állampolgárságát is. Hír szerint nincs sok remény arra, hogy a magyar hatóságok akár tartózkodási engedélyt is adjanak a különös pályát megfutott kalandornak.

A földművelésügyi minisztérium a rituális vágatás ellen

BUCURESTI, június 22. A földművelésügyi minisztérium állategészségügyi osztálya áttanulmányozva a zsidó hitközségek, a rabbi, a nagyban eladó mészárosok, az állatvédelmi egyesület és annak 97 tagozata véleményezését a kultuszminisztérium átiratával együtt, olyan határozatot hozott, amely fenntartja 1938 január 20-án hozott állatfoglalását (aviz), amiben azt kérte, hogy a vágást önműködő pisztolyal való előzetes elkábítás útján végezzék.

Anyák!
Ha szepet akarnak látni, nézzék meg FRIEDMANN fotóművész kirakataiban a művészi gyermekképeket. Str. Regina Maria 46.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Taxa postală plătită în nu. No. 244716/9

10. Telefon: Havonta 110 évre 600, egy földre: Havonta 12, Hirdetések „UJ KELET”-ben: banati z. ja. Ciklein forrás meg

Benem...
post feo

Végre döntö...
A Legyek v...
diadalt: „elvb...
kénesek viss...
Elvben, de e...
egy kis angol...
nizálni a hős...
pénzügyi élete...
örzö bizottsá...
mek szónoklat...
a nagy eredm...
Az „erodme...
váltik esedék...
valószínűleg v...
gárháborunak...
Igen, októbe...
újabb és legh...
nemavatkozás...
avatkozás biz...
kor már ugy...
mára teljesen...
vagy a benem...
Az a nagy...
zat, melyet a...
zottság hozot...
több megnyila...
politikának...
Ha jelent v...
nek utólagos...
azt a huzavon...
bizottság az id...
a világ szem...
szegényével ill...
látlan utókor...
A nevelési...
tragikumig...
A benemava...
hírdetett „da...
szörnyen trag...
Olyan tragi...
gikum kevés...
pártosság és

A berlin

Hogy is mo...
„A náci leg...
felét akkor is...
reng: nem al...
mibb szabály...
ket a barbáro...
Angol meg...
gok jobban...
dolog náluk...
keves nálunk...
ránk során...
voltak az erő...
bak tragikus...
De tragikus...
bárabb közép...
zűség, mint...
zsidóság...
Mit vetettel...
gáltak rá erre...
szegénye a h...
borítja a haj...
riumát is...
Hitler letöz...
Egyiptom...
ugyanis. Eng...
vonulásra. Cs...
A harmadi...
az ilyen utóla...
jába. Oskult...
szaladtak a z...
Kéznel ta...
üzetessel fen...
hogy ne moze...
amikor szüke...
Es mikor v...
Bajok és l...
Az utóbbi id...
náciknak...
visszafelé fo...
láncolata...
A zsidók t...
volt a legkís...
ügyben, a lo...
vannak kézn...
határtól vis...
tombolja ki...
De a zsidó...
vonulni...